

Millî Mücadelede Casus Teşkilâtı

9-4-936

Son Postanın Tefrihası 34

Kaptan Benetin apartimanında dört kişi başbaşa vermiş konuşuyorlardı

İşte, umumi harbin son günlerine kadar bu suretle bir çok yorucu işler görmüş olan Mustafa Sagır, harp hitam bulur bulmaz Entelijan servisten uzun bir mezuniyet almış; istirahat için İskoçyanın sakin bir köyüne çekilmişti. Ve orada da bir seneden fazla bir zamanı tam bir sükûnet içinde geçirdikten sonra 336 senesi mayısın 10-çirdikten sonra 15 inci günlerinde, Londradaki Entelijan servisin umumi merkezinden (müstacel) işaretili bir telgrafla Londraya celbedilmiş; oradan da en süratli vasıtalarla da evvelâ Selâniğe, oradan da (Ayren Dok) zırhlısı ile İstanbul'a gönderilmişti.

Mustafa Sagır, yağmurlu bir günde İstanbul'a ayak basmıştı. Sirtında sarı bir manta olduğu halde zırhlının motorbotu ile Dolmabahçe saat kulesinin önündeki rıhtıma çıktığı vakit, orada (yüzbaşı Benet) tarafından karşılanmıştı.

Bu iki meslektaş, samimi bir suretle müsafaha etmişler; orada bekleyen bir otomobile binmişler; doğruca miralay Nelsonun evine gitmişlerdi.

Miralay Nelson, bu eski dostunu hararetle kabul etmiş:

— Biraz istirahat ediniz. Ondan sonra kıyafetinizi değiştiriniz. (General Harington) sizi şahsan görmek istiyor. Benetin delâletile kendisini ziyarete gdeceksiniz.

Demişti. Bunun üzerine miralay ile Mustafa Sagır arasında şu kısa muhavere geçmişti.

— General nerede ziyaret edeceğiz?

— Sefarethanede.

— Bu, çok fena. Ben bu ziyaretin sefarethanede olmasını hiç arzu etmezdim.

— Fakat, general ekseriya orada çalışıyor. Hüsusi misafirlerini de orada kabul ediyor.

— O, başka... Ben, sefarethaneye girip çıktığımı görülmemesini istemem.

— Sizi, hiç kimse tanımaz, dostum. Çehrenizi tebdil ettikten sonra, bahusus kapalı bir araba ile sefarethaneye girerseniz de hiç bir beis yok.

Mustafa Sagır, buradaki vaziyeti miralay Nelsonun daha iyi bildiğine hiç şüphe etmediği için bu teklifi kabul etmiş; bir saat kadar istirahat ettikten sonra, kıyafetini değiştirmiş; yüzbaşı Benetin refakatinde olarak doğruca (General Harington) u ziyarete gitmişti.

Fakat o sırada da İtalyan askeri müessesili (General Kont Kaprini) de mühim bir meseleden dolayı General Haringtonu görmeye gelmişti.

Bu aksilik, hiç kimsenin hoşuna gitmemişti. Hattâ; kapiten Benet, birdenbire karşılama çıkan bu engelden teşeyüm etmiş:

— Azizim, Mister Sagır!.. Tam işe başladığımız zaman karşınıza bir mâniya çıktı. Eğer batıl itikatlara inanyorsanız, işleri nize ve kendinize çok dikkat edin.

Demişti...

Yüzbaşı Benetin bu sözleri, pek boş değildi. Çünkü casuslar arasındaki bir anlaşmaya nazaran, bir işe ilk başladığı dakikada bir engel zühur ederse, o işin âhîr ve akıbeti, pek o kadar hayırlı gelmezdi.

Mustafa Sagır, yüzbaşı Benetin bu sözlerine sadece gülümsemekle mukabele etmişti.

Tam bir çeyrek zaman, başkâtip Mister Rayanın odasında oturmakla vakit geçirmişlerdi. Fakat bu on beş dakika geçmez geçmez, generalin yaveri gelmiş:

— Kapiten!... General, sizinle misafirinizi kabul buyurabilecekler.

Demişti.

General Harington, çalışmak için kendisine tahsis edilen büyük odanın ortasına, yüzbaşı Benetle Mustafa Sagiri ayakta kabu letmişti.

Kapiten Benet, Mustafa Sagiri takdim ettiği zaman General Harington, mütebesim bir çehre ile elini uzatmış:

— Sizi tanıyan zâ'lar, sizden çok kıymetli hizmetler beklenebileceğini söylüyorlar. Çehrenizde gördüğüm zekâ ve dirayet eserlerine nazaran, şu dakikadan itibaren ben de aynı kanaati besliyorum... Arkadaşlarımız, sizden beklenen hizmet hakkında icap eden malûmatı verecekler; istediğiniz meseleler üzerinde lâzım gelen ci-

hetleri izah edeceklerdir. Vazifenizde, tamamiyle serbest ve müstakilsiniz. Muvafakiyet temenni ederim.

Demişti. General Harington, bu kibarca sözlerle, resmî kanallardan geçmiyen işler hakkında pek açık konuşmak istemediğini ihsas etmişti. Bu kadar söz de, Mustafa Sagire kâfi gelmişti.

İki saat sonra, Kapiten Benetin apartimanında dört kişi, başbaşa vermişlerdi. Bunların biri, Mustafa Sagır idi. Diğer üç kişiye gelince:

Miralay Nelson,
Papas Fru,
Yüzbaşı Benet;

ten ibaretti.

Mustafa Sagır; geniş bir maruken koltuğa gömülür gibi oturmuş, ilk suali sormuştu:

— Azizim, Nelson!.. Osmanlı İmparatorluğunun bugünkü vaziyeti hakkında bana pek kısa bir malûmat verebilir misiniz; lütfen...

Miralay Nelson, ağır ağır cevap vermişti:

— Azizim, Mustafa!.. Bugünkü Osmanlı hükûmeti; hemen hemen Bizans surlarının içi. Şu, Beyoğlu denilen frenk mahallesi. Ve karşıyakada da Üsküdar denilen şüpheli bir muntakaya münhasır kalmıştır... Anadoluda, merkezi Ankara olarak millî bir hükûmet teşekkül etmiş, ve idareyi ele almıştır... Ordu, top, tüfek; tamamiyle bu hükûmetin elindedir. Anadolu halkı da tamamiyle bu hükûmete iltihak etmiştir... Ancak, İzmir çıkardığımız Yunan ordusu; Uşak; Bilecik ve havalisine kadar ilerleyebilmiştir. Fakat vaziyeti tehlikededir. Yurdlarımız, şayanı hayret bir muhabbet ve kiskançlık seven Türklerin, her an bir mukabil taarruza geçerek Yunan ordusunu ric'ate icbar etmeleri, çok mümkün ve muhtemeldir.

Bir kaç dakika, sükût ile geçmişti. Sonra, Mustafa Sagırın, ağır ve temkinli sesi işitilmişti:

— Pekâlâ, azizim Nelson... Şimdi de bizim; ne istediğimizi ve ne istemediğimizi lütfen izah edebilir misiniz?..

— Hay, hay... İstediklerimiz, sizce de malûm olan eski siyasetimizden pek fazla bir şey değildir. Bu siyasetin tahakkuk etmesi için de, halife üzerinde lâzım gelen tehir yapılmış; bu adam, tamamiyle elde edilmiştir. Hayatının ve saltanatının bakasını; ancak ve ancak, Büyük Britanya hükûmetinden beklemektedir.

— Ya, muhiti?..

— Onlar da kâmil, kendisi ile aynı fikirde... Bunlar, istediğimiz şeyler... İstemediklerimize gelince... Bütün Anadolu halkı, silâha sarılmıştır. Ve Ankarada açılan bayrak altına toplanmıştır. Bu bayrağı istemiyoruz.

— Bu, biiir. Sonra?..

— Sonra... Anadolunun, baştan başa bir silâh deposu haline geldiğini, ve ihtiyar kadınların bile aynı mefkûre etrafında toplandığını haber alıyoruz.

— İkiiii...

— Ankaradaki hükûmetin hakiki kıymeti nedir?.. Cidden Türk milletinin varlığına mı dayanıyor; yoksa, İttihatçıların zamanında olduğu gibi bir kaç kişinin yaptığı blöfle mi yaşıyor?..

— Üüüü. Sonra?..

Miralay Nelson, gürlütlü bir kahkaha ile güldükten sonra cevap verdi.

— Azizim, Mustafa!.. Önüne birdenbire fazla işler yığarak seni ürkütmemek için, şimdilik bunları söylemekle iktifa ediyorum. Bunlar üzerinde yürümiye başladuktan sonra, diğer bir takım işleri siz kendiniz anlayacaksınız.

Gene bir kaç dakikalık sükût geçti. Ve sonra, gene Mustafa Sagırın sesi işitildi:

— Pekâlâ.. Bu mesele etrafında şimdi yeye kadar hiç bir malûmat alamadınız mı?..

— Pek çok.. Hattâ o kadar çok ki..

Bunların arasında hakikati kaybettilik. Muhtelif unsurlara mensup, bir çok adamlar kullandık. Fakat bunlardan hiç birinin sözünü, diğerinin sözü ile mutabık bulmadık... Bunlar, ya hislerine kapıldılar. Ve yahut ta, meyhane köşelerinde tasarladıkları hayali malûmat ile bizi daima yanlış yol-

larda dolaştıran insanlar.

— Şu anda Anadoluda hiç bir teşkilâtınız yok mu?..

— Yok farzediniz.

— Şu halde, hangi unsura istinat ediyorsunuz?

Miralay Nelson; evvelâ papaz Frunun ve sonra kapiten Benetin yüzüne baktı:

— Bu sualinize, bu iki centilmen cevap versin.

Diye mırıldandı.

Mustafa Sagırın gözleri, papaz Fruya çevrildi. Papaz Fru; ağır, kısa ve kat'î sözlerle cevap verdi:

— Elimizde bulunan en kuvvetli unsur, muhaliflerdir.

— Bunların adetleri?..

— Takriben.. İstanbul halkının onda biri.

İçlerindeki münevverlerin adet nisbeti.

— Onda biri.

— Hiç bir şey değil... Şu halde burada nasıl tutunabiliyorsunuz?

— Aldatma.. Ve, korkutma ile...

— Çürük temel.

— Şüphesiz.

Mustafa Sagır, şimdi başını yüzbaşı Benete çevirmişti:

— Ya siz, azizim kapiten... Siz bana ne hususta malûmat verebileceksiniz?..

— Elimizde, bozuk bir zabıta kuvveti bulunduğunu.. Ve bu zabıta kuvvetinin de; Türklere intikam almayı fırsat addedenlerle, beş on sterling çekmeyi iş gücündenenlere âlet olduğunu itiraf etmekten başka hiç bir şey söyleyemeyeceğim.

(Arkast var)

RADYO

Bu Akşamki Program

İSTANBUL

17:İnkilâp dersi. Üniversiteden nakil, Recep Peker. 18: Ayda operası, birinci ve ikinci perdeler. 19: Haberler. 19,15: Muhtelif plâklar ve Sigan musikisi. 20: Sıhhi konferans Operatör Dr. Kâzım İsmail tarafından. 20,30: Stüdyo orkestraları. 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu Ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

BÜKREŞ

19,15: Plâk (Dini musiki), 20,15: Plâk, 20,40: Tiyatro, 21: Dini konser, 22: Koro konseri.

BUDAPEŞTE

18,30: Plâk, 20,15: Mozart flüt konseri, 20,40: «Passion» adlı piyes. 23,10: Haberler, 23,35: Salon musikisi.

VARŞOVA

18,15: Mozartın en iyi sonatlarından, 19: Parsifal operasından parçalar, 21: Radyo piyesi, 21,30: Tenor, bas seslerle kadın korusu konseri, 23,15: Senfoni.

MOSKOVA

18,30: Bir bestekâr mikrofonu ziyaret ediyor, 20: Solist konseri, 21: Mikrofon operası. Mussorgskinin «Soroçin panayırı», 22: Yabancı dillerle neşriyat.

BERLİN

19: Şarkılı oda musikisi, 20,15: Org musikisi, 20,45: Aktüalite, 21: Haberler, 21,10: Orkestra, 23: Haberler, 23,30: Sesli eğlenceli havalat.

PRAG

17,10: Orkestra, 18,15: Şarkılar, 18,45: Piyano - şarkı, 19,10: Muhtelif, 20,10: Virtuöz keman musikisi, 20,40: İlkbahar şarkıları, 21: Stüdyo piyesi, 22: Orkestra, 23,15: Salon musikisi.

VİYANA

18,30: Piyano - şarkı, 19,05: Muhtelif, 20: Haberler, 20,30: Bach musikisi, 20,45: Erkek korusu, 21,15: Viyana filharmonisi, 23: Haberler, 23,20: Yaylı kuartet (Beethoven).

10 Nisan Cuma

İSTANBUL

18: Muhtelif plâklar, 19: Haberler, 19,15: Orkestra musikisi ve sololar (plâk), 20: Halk musikisi (Osman pehlivan tarafından), 20,30: Stüdyo orkestraları, 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

Hikâye

Bir Faciannın Son Perdesi

— Muvakkar E. Talû

Amerikada tahsilde idim. Bir pazar sabahı pansiyonuma bırakılan gazeteleri karıştırırken gözlerime, iri harflerle dizilmiş bir yazı ilişti. «Doktor Makgirin beş yıldan kaçırılmıştır.» Vak'a benim için iki türlü ehemmiyetli idi. Biri, Nevyorka geldiğimden beri ilk defa böyle bir hâdise oluşu, diğeri de iki aydır doktor Makgirin yanında asistan bulunmaktığımdı.

Hemen kendimi sokağa atıp doğru evlerime gittim. Şehirden biraz ayrılan dördüncü sosenin başlangıcında, geniş bahçeli bir evdi. Yüzlerce polis ve daha kalabalık bir gazeteci kitlesi evin etrafını, merakla ve heyecanla kuşatmışlardı.

Doktoru göremedim. Madam Makgirin, bitab, gözleri ağlamaktan şişmiş, itidalini muhafaza etmek istemekle beraber harab olmuş gibi idi.

Burada ender tesadüflerden olmakla beraber, üç gün geçmemişti ki haydudun yakalandığını haber aldık. Çocuk da bulunmuş ve ailesine teslim edilmişti. Matbuat, günde, zaten âdetleri olduğu üzere beş altı tabı yapıyor, muhtelif tefsirlerle göya şahsi kanaatlerini halka yayıyordu.

Doktorun bir çantaya koyup mezarlığa bıraktığı dolarların alınmasına vakit kalmadan, gece aynı noktaya elinde bir mektupla ilerliyen meçhul adam zabitanın muhasarasına girdiğini anlar anlamaz, revolverini çıkarmış ateş etmeye vakit bulamadan ancak elindeki mektuba tahrib edebilmiş, hemen yakalanmıştı.

★

Mahkeme dehşetli kalabalıktı. Doktorla aynı otomobilde idim. Polis kordonunu ve bermutad fotoğraf bölüğünü yararak içeri girip, ben dinleyiciler arasında, çocuğun babası da şahitler kısmında yer aldık. Herkesle beraber, meraklı meraklı maznuna bakıyordum. Otuz, otuz beş yaşlarında, yeşil gözlü, esmer, geniş omuzlu, yakışıklı bir adamdı.

Reisin sorgularına soğukkanlılıkla ve yabancısı bir şive ile cevap veriyordu.

— Adın?
— Giuseppe Konti.
— Kaç yaşındasın?
— Otuz üç.
— Ne iş yaparsın?
— Otomobil tamircisiyim.
— Çocuğu sen mi kaçırdın?
— Evet.
— Bu aileyi tanıy mı idin?
— Hayır.
— Niçin yaptın bu işi?
— Para için...

Birinci celse bazı şahitleri, soförü, da-dıy, bahçıvanı, polisi dinlemekle bir kaç saat devam etti. Doktor da bildiklerini söyledi. Maznunun avukat istememesine rağmen jüri, barodan birinin tayinen gönderilmesini işaret ederek mahkeme başka güne bırakıldı.

Hafta arasında doktorla beraber öğle yemeklerine evlerine gidiyordum. Sinirleri bozulan sefidem ayrılmamaklıgımı bil-hassa kendisi rica etmişti. Ben mümkün olduğu kadar bahsi tazelemekten çekiniyordum. Fakat doktor, kapanmış olmamakla beraber, geçmiş bir faciayı deşmekten geri kalmıyordu. Hâlâ asabi yorgunluğuna gideremiyen karısının devamlı teassürü beni de üzüyordu. Bir iki defa kendisini telselli etmek istedim. Yüzünü avuçları içeri-sine alıp, bazan hıçkırma hıçkırma, bazan sessiz ağlamaları üzerine krizlerin arkası alınır-cıya kadar susmayı muvafık buldum. Hattâ mahkemenin bir kaç celsesine de uğramadım. Yalnız karar günü erkenden orada

idim. En ön sıralarda sabırsızlıkla bekli-yordum. Kalabalık son haddini bulmuştu, jüri ve hâkimler yerlerini aldıkları zaman teneffüs bile güçleşmişti.

Maznun koyu kurşunî bir elbise içeri-sinde bir parça sararmış ve zayıflamış, el-leri kelepleli olarak getirildi. Ölüm cezası istiyen iddianame okunurken bir sürü par-lak cümlelerle müttahem aleyhindeki açık deliller ortaya konuyor, zaten meydana bir de itiraf bulunduğu cihetle jüriden, en ağır hükmün verilmesi ısrarla isteniyordu.

Hâkim karardan evvel müdafaa avukatının dinlenilmesini jüriden rica etti. Kabul edildi. Avukatı ilk defa gördüyordum. Çok gençti. Solumdaki bir adam anlatıyordu:

«Stajını yeni bitirmiş. İlk mühim davası bu imiş. Müttahemin ısrarla avukat istememesine rağmen baro, mahkemenin talebi üzerine bunu seçerek göndermiş. Böyle mü-him bir vak'a için bu pişmemiş hukukçu-nun ne yapabileceğini merak ediyordum.»

Genç avukat bir çok tâli mesaili izah edip esası davaya girdikten sonra sesini da-ha yükselterek jüriye döndü. Gözlerim bir noktaya uzamış, uzamış, bir masal dinler gibi dalgın dinliyordum. Koca salonda çit yoktu. Yalnız avukatın gittikçe gürle-nen sesine o kadar yakındım ki dalgınlı-ğım devam edemedi. Ne düşünüyordum?, Meçhul..

Halkın artan heyecanı arasında şu söz-leri işitebiliyordum:

«Muhterem efendiler!.. Müekkilim ma-sumdur... Buna kat'iyen eminim. Kana-atlerimi yüksek huzurunuzda arzederken yalnız ve yalnız aziz vicdanlarımıza iltica et-miyor, bu kaçırma hâdisesinde müekkilî-min ne gibi hislerin tesiri altında kaldığını ve ne dereceye kadar haklı olduğumu an-latarak, sizden adalet istiyorum.»

Uğultular artmıştı. Reis sükûnu iade et-tikten sonra avukat devam etti: «Evet!.. Müekkilim tamamen suçsuzdur. Zira o bu işi her ne kadar para için yaptığını it-i-raf etmişse de o, hakikatte bir ailenin se-refini düşünerek tam bir erkek gibi hare-ket etmek istemistir. Efendiler! Müekkilim Giuseppe Konti kaçırdığı çocuğun baba-sıdır!..»

Jüri heyeti afallamıştı. Hâkimler daha dikkatli kesilmişler, daha alâka ile dinli-yorlardı. Halkın asabi, endişeli, sabırsız nazarları bitkin bir hal alan müttahemin üstünde birleşiyordu. Adam bir şeyler mırıldanmak istedi. Hâkim, avukatın, söz-lerine devam edebilmesi için, kendisini susturdu.

«... Madam Makgirin kendisinden çok yaşlı olan kocasını hiç bir zaman sevmemiş, sevememiştir. Üstelik, mesleğine fev-kâlâde bağlı ve meçgul olan zevce de karı-sını daima ihmal etmiştir. Kadın ni-hayet en zayıf bir mahlüktür. Kalp te-mideden daha kolay ve çabuk acıkan bir u-zuv... Madam Makgirin, kocasını almya o-tomobillerle şehre indiği bir gün dokto-run bir iş yüzünden kendisiyle dönemiye-ceğini öğreniyor. Saat ilerlemiştir. Kadın her suretle yalnız, nâçar dönüyor. Otomo-bil şehrin dışına çıkacak iken bozuluyor. Telefonla bir tamirci istiyor; müekkilimi gönderiyorlar. Kadın zayıftır demiştim. Mehtaplı bir gece de çok güzeldir... Ni-hayet, altmış beş yaşındaki kumral bir koca-nın madamı olan kadın esmer ve yeşil gö-z-lü bir oğlan doğuruyor. Bu çocuk müekki-limin çocuğudur. Aşkın, mehtabın, bir zaaf gecesinde, nihayet birleşen iki kalbin mah-sulü bir çocuk...» Avukatın sesi kısılmış, fakat heyecanı artmıştı. Devam etti:

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

ÖLÜM MANGASI

"Son Posta", nin Tefrikası: 49

Yazan: A. R.

Musikinin canlı ve heyecanlı ahengi, bu âlemi yeni gören Cemili zevkten zevke atıyor, mestediyordu

Burası, hakikaten büyücek bir kahve ve yahut gazinoya benziyordu. Henüz ikinci vakti olduğu halde, bütün pencereler sımsıkı kapalı olduğu için her taraf tavandan sarkan bir kaç küçük petrol lâmbasile aydınlanıyordu. Ortada, beyaz taştan küçük bir havuz bulunuyor; iki karış kadar yüksek bir fısıkyeden, hafif bir su şırlıtısı işitiliyordu. Gene beyaz taş döşeli zemin üzerinden üç taraflı bir sedir yükseliyordu. Bu sedirin üzerindeki renge renk şiltelerin üzerine uzanmış olan beş altı kişi, buram buram terliyordu.

Bu adamlar, mütemadiyen sakız gibi bir şey çiğniyorlar. Ellerindeki nargilenin marpuçundan derin derin nefesler çekiyorlar. İkide birde, yanlarındaki çanağın içine tükürüyorlar. Ve sonra, yanlarındaki renk renk boyalardan nakışlar yapılmış toprak bir su kabını dudaklarına götürerek bir yudum su içiyorlar. Ve daha sonra, mest ve mahmur bir eda ile başlarını meşin yastıklara dayıyorlardı.

Ortada dolaşan yaşlıca bir adam, ikide birde ellerini birbirine çarparak yüksek sesle kölelere emirler veriyordu.

Köleler, kapının dibindeki tezgâh gibi bir yere mütemadiyen gidip geliyorlar; oradan alıp getirdikleri şeyleri, Cemil ile Seyit İbrahim'in şilteleri yanına diyorlardı.

İyi partlatılmış bakır tepsi için, - sanki bir sevgiliye takdim edilen buket gibi itinalarla ve zıt renkli yapraklarla sarılmış - bir kaç demet ot.. Üzeri renkli nakışlarla süslenmiş şürbeler (1).. Billür şişesi içinde miniminik renkli toprak görünen nargileler.. Gene, renkli bir çanağa benziyen tükürme kapları.. Bütün bunlar, köleler tarafından şiltelerin kenarlarına sıralanırken, Seyit İbrahim Cemile izahat veriyordu:

— İşte, azizim Cemil Bey.. Kathane, buraya derler.. Yemenin her yerinde olduğu gibi, şehrimizde de böyle yüzlerce kathane vardır. Nasıl, sizin birahanelerinizi andırmıyor mu?..

Cemil de gülerken mukabele ediyordu:

— Her halde.. Arada epeyce fark var. Galiba, siz bizim birahanelere hiç uğramamışsınız?

— Canım efendim, uğramaz olur muyum, hiç?... Benim iddia ettiğim müşabehet, şekil itibarile değil. Maksat itibariledir.. Meselâ.. Siz oraya, zevk için, eğlenmek için giderseniz, değil mi?

— Şüphesiz.

— İşte.. Bizim kathaneler de aynı işi görürler.. Siz, masalarda oturuyorsunuz; kadehler içinde rakılar, biralar, şaraplar içiyorsunuz. Biz de burada,

(1) Su kabı

âlâ ve rahat ipek şilteler üzerine uzanıyoruz.. Kat çiğniyoruz.. Yalnız arada bazı farklar vardır.

— Meselâ...

— Meselâ.. Sizde; meyhaneye, birahaneye istiyen gider. İstemiyen, evinde oturur içer. Bizde, böyle değildir. Kat zamanı geldi mi, hemen herkesin işini gücünü bırakıp kathanelere koşması, senelerdenberi köleşmiş bir âdettir.

— Tuhaf şey.

— Evet.. Kathane safası, günde iki defa icra edilir. Biri, öğle vaktinden ikindiye kadardır. Bu esnada, bütün dükkânlar kapanır.. İkinci vakti dükkânlar tekrar açılır. Yatsı zamanına kadar alış veriş edilir. Yatsı vakti, artık dükkânlar büsbütün kapanır. Halk, tekrar kathanelere dağılır.

— E.. Bu, ne zamana kadar sürer.

— Gece yarısına.. Bazan da sabaha kadar.

— Pekâlâ.. Bu halk, evlerine gidip rahat etmezler mi?..

— Şöyle böyle.. Bir iki saat..

— Azizim, Seyit İbrahim Efendi!.. Şu halde Yemen kadınları; ya, gayet mes'ut ve bahtiyardır.. Ve yahut ta, gayet müteessir ve bedbahttır.

— Niçin?..

— Niçin olacak?.. Kocalarının yüzlerini pek az görüyorlar da, onun için.. Müsterek bir gülüşmeyi müteakip, Seyit İbrahim cevap vermişti.

— Bunda, çok hakkınız var. Biz, evlerimizi pek o kadar sevmeyiz. Hatâta, burada gördüğünüz şu kölelerin hizmetlerinden daha ziyade haz ederiz.. Onun için ben de sizin fikrinize iştirak ederim. Kocaları iyi ahlâklı olan kadınların bu vaziyetten müteessir olduklarına; bilâkis fena tabiatli erkeklerin karılarının da kocalarının yokluklarından her halde bir memnuniyet duyduklarına hükmedebilirim.

İbrahim Efendi, yanındaki bakır tepsiye uzanmış, eline bir demet ot almış; bunun uçlarını kopararak ağzına atmış; çiğnemiye başlamıştı.

— Siz de böyle yapınız. Göreceksiniz.. Ne kadar tatlı bir zevk duyacaksınız.

Cemil de bir demet ot koparmış, çiğnemiye başlamıştı.. Bu ot, evvelâ ağzına bir burukluk vermişti. Ve sonra, ağzının içinden, midesine doğru yayılan bir serinlik hissetmişti.

Köleler; üzerlerinde hafif tömbeki dumanları tüten nargile başlıklarını getirmişler; billür şişeler üzerine yerleşmişlerdi.

İbrahim Efendi, hem marpuçu çektiyor; hem de sözlerine devam ediyordu.

— Amma.. burayı görüp te, her kathaneyi burası gibi zannetmeyiniz. Bu kathaneler de iki kısımdır. Birisi, umu-

mi kathanelerdir. Bunlar, avam takımına mahsustur. Adı peykeler üzerlerine hasırlar serilmiştir. Halk kendi katlarını oralara bizzat getirir.

— Demek ki gelirken yolda herkesin elinde gördüğümüz, o küçük zembiller..

— Evet.. İşte onlar, avam halkının kat zembilleridir.. Fakat bir de böyle hususî kathaneler vardır. Oraya, muayyen olan zevattan başka kimse giremez. Bir de, bunların hümete lâyık olan dostları..

— Aman, İbrahim Efendi. Boğazım kupkuru kesildi.

— Bir yudum su içiniz.

— Şakır şakır da terliyorum.

— İyi ya.. Vücudünüzün zehiri çıkar.. Zaten bunun zevki, budur.

(Arkast var)

Belediye Cevap Veriyor

" Hesabıkât'î Müzakeresinde Muhasebenin Şiddetle Tenkit Edildiği Asılsızdır,"

İstanbul belediyesinden bildiriliyor:

İstanbul belediyesile vilâyet idareci hususiyetini ihtiva eden İstanbul umumî meclis bütçesinin 933 senesine ait hesabı kat'înin umumî mecliste münakaşa ve şiddetle tenkit edileceğine dair bir kaç gündünberi bazı gazetelerde çıkan havadisle umumî meclisin 6 nisan 1936 tarihli toplantısına ait olarak yapılan neşriyat arasında hesabı kat'înin müzakeresi sırasında muhasebenin şiddetle tenkit edildiğine dair yazılan yazılar külliyen hakikate ve cereyan eden müzakerelere aykırıdır. Bahsolunan hesabı kat'ide müteakibe ve ondan evvelki senelere ait tahakkukat bakayasıle bazı hususların daha iyi yapılmasını arzu mahiyetinde mütalealar serdedilmiş olmakla beraber heyeti umumiyesi itibarile muhasebemin takdir edildiği tab ve tevzi edilmiş olan tetkiki hesap encümeni raporunun birinci safhesinin yirmi birinci sayfa kısmından muhasebe teşkilâtının çok iyi idrak etmiş bir unsur olduğunu takdirle söylemek bir vicdan borcudur.. Muhasebe kuyudatının bugün en müşkül hesapları mükemmelen meydana çıkaracak bir hali intizama konulduğu, evrakı müsbetenin pek mazbut bir şekilde tanzimi temin olunduğu ve tahsilâtta da son zamanlarda büyük faaliyetler gösterdiği kabili inkâr değildir). Fıkralarından açık ve kat'î surette anlaşılabilir olduğu gibi gene hesabı kat'înin hâtime başlığı altındaki son fıkrasında (gerek tahsilât ve gerek sarfiyat hesabında muhasebenin vezaifi mevduasını kanuna ve usule muvafık şekilde hüsnü ifa ettiği görülmekle muhasibi mes'ulün beraatinin tahtı karara alınmasını teklif ederiz) cümlesile bu takdirat teyit ve tekit olunmuştur. Raporun müzakeresi sırasında yukarıda bahsedildiği veçhile bakayaya kalan varidat ile daha iyi yapılması arzu olunan hususların neden mütevellit olduğu ve bunların pek çok seneler evveline ait olup alâkadarların himmet ve gayretile günden güne tasfiye ve tekâmüle doğru gittiği ve o sene kanunla kaldırılan duhuliyet resminden dolayı kaybedilen varidat, evvelce tahmin edilen miktardan düşüldükten sonra umum tahsilâtın umumî muhammenata nazaran belediye kısmında % 96 ve idareci hususiyet kısmında % 98 ze balığ olduğu ve heyeti hesabiyemizin cidden taktire lâyık bulunduğu hakkında tarafımdan verilmiş olan tafsilât ve izahat üzerine mazbatada yazılı takdirat encümen namına heyeti umumiyede bir daha tekrarlanmak suretile müzakere kâfi görülerek mazbatanın varidata ait kısmı okunmuş ve bu suretle celseye nihayet verilmiştir.

Hakikat bu şekilde olmakla yanlış neşriyatın düzeltilmesi için bu izahatın gazetenizle neşriğini rica ederim.

İstanbul Vali ve Belediye Reisi namına muavin

Nuri Türkkan

«Sonra ne oldu?.. Müsterek bir hatanın bütün mes'uliyet ve azabını erkek yük - lendi. Çocuğunu beş sene yalnız uzaktan gördü, uzaktan sevdi.. Çocuk hastalandı. Giuseppe de hastalandı. Çocuk bir yaz Floridaya halasının yanına tebdil hava için gönderildi; babası, asıl babası ne yedi, ne içti. Nihayet bir gün köşkün bahçe kapısı önünde çocuğunu görebilmek ümidile kendisini göstermeden dolaşırken küçüğün şövesterinden bir tokat yedi. Ve hemen o gece çocuğu kaçırmaya karar verdi..»

Avukat susalı iki saat olmuştu. Jüri azası tekrar salona girip yerlerine oturdular. Karar okunuyordu. Ben âdeta sersem bir halde idim. Cevapsız kalan yığınla sualleri kafam artık almaz olmuştu. Yalnız son iki kelimeyi duyabildim: «... Ekseriyetle beraat!»

Sokağa fırladığım zaman alkış sesleri

kesilmemişti.

★

Şimdi aradan on sene geçti. Tahsil hayatının son devresini geçirdiğim Amerikada yakından yaşadığım bu facia yukarıki satırlarla bitmiyordu. Evrakımın arasında sakladığım bazı gazeteleri karıştırıyorum:

«Giuseppe Konti serbest bırakıldı.»

«Doktor Makgir talâk davası açmış - tır.»

«Sabık Madam Makgir odasında ölü bulunmuştur.»

«Dün gece, çocuk kaçakçısı Konti, avukatı Fred Morşinsonu tabanca ile öldürmüştür.»

«Avukat Fred Morşinson şöhret kazanmak arzusunun kurbanı gitti?»

«Genç avukat müekkilini kurtarmak için kendi muhayyalesinde bir vak'a uydurmuş, fakat tuhaf bir tesadüfle aynı vak'anın hakikaten cereyan etmiş olması sebebiyle, Konti tarafından öldürülmüştür.»

Dişlerinizin parlaklığını artırır, BUNLARA güzellik ve sağlık VERİR BİR TURAN MAMULÂTIDIR

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Cinsi ve mevkii

Senelik kirası Müddeti Lira

Kartalda çimento fabrikasından Madalya burnuna kadar uzayan saha içinde karadan Elli metre açıktan olmak şartile denizden kum çıkarmak hakkı;	109,5	3	Yıl
Tophanede Çavuş başı mahallesinin Necati Bey caddesinde sanayi mektebi altında 391 No. 11 dükkân;	36	2	"
Yıldızda Dikilitaşta Ertuğrul kırsalı arkasında 1716 metre murabbaında iki parça tarla;	6	3	"

Yukarıda cins ve mevkii gösterilen yerler hizalarındaki bedel ve müddetler üzerinden açık arttırma usulile ayrı kiraya verilecektir. İsteklilerin ve şeraitini öğrenmek isteyenlerin 20/4/1936 Pazartesi günü saat On Dörtte yüzde 7,5 pey akçalarile müracaatları. M. (1786)

Gümrük Muhafaza Genel Kamutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

- 1 — Gümrük muhafaza örgütü için 600 takım çift kütüklü ve askı kayışlı palaska 24/4/1936 Cuma günü saat on dörtte pazarlığı yapılacaktır.
- 2 — Tasınlanan tutarı 2580 liradır.
- 3 — Şartname ve evsaf komisyondadır. Görülebilir.
- 4 — İstekliler % 7,5 teminatı olan 194 liralık vezne makbuzu veya banka mektubunu kanunî belgelerile birlikte muayyen vakitte komisyona gelmeleri. (1872)

Türkiye Kızılay Cemiyeti Genel Merkezinden:

Kızılay genel meclisi 1936 senesi nisanın yirmi beşinci cumartesi günü sabah saat 10 da Ankarada Yenişehirde cemiyetin genel merkezi binasında alelade içtimaini yapacağından murahhasların yukarıda yazılı gün ve saatte Kızılay genel merkezine gelmeleri rica olunur.

Görülecek işler:

- 1 — Başkan ve ikinci başkanlarla kâtiplerin seçilmesi,
- 2 — Genel meclisi tetkik komisyonu ve genel merkezce yapılan işleri gösterir raporların tetkiki ve kabulü halinde genel merkez zimmetinin ibrası,
- 3 — 1936 - 1937 bütçesinin tasdiki,
- 4 — Çıkacak üyelerin yerine diğerlerinin seçilmesi,
- 5 — Tetkik komisyonu üyelerinin yeniden seçilmesi,
- 6 — Genel merkez teklifleri.

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

İstanbul Tapu ve Kadastro Başmemurluğundan: Eyüpte Servi mahallesinde vaki İzzet Mehmet Paşa vakfından olup vezir tekkesi denmekle maruf maa müstemilât dergâhın senetsiz tasarruf muamelesi yapılarak bu mahallin vakfı namına tescili Evkaf Müdürlüğünden talep edilmesine binaen şayet bu yer hakkında tasarruf iddiasında bulunan var ise vesaiki tasarrufiyesiyle tarihi ilândan on beş gün zarfında İstanbul Tapu Başmemurluğuna müracaatları ilân olunur. «1744»

İtalya yeniden meydan okuyor!

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Romalıların sebat ve disiplinini göstermekte devam ediyor. Zecri tedbirlere karşı mücadele her tarafta en büyük bir enerji ve muvaffakiyetle yapılmaktadır. Ve bu rejimin bütün teşkilâtının ve imal teşebbüsleri ve İtalyan kadınlarının her günkü anlayışlı teşriki mesaisi sayesinde tahakkuk etmektedir.

İtalyanlar artık sulh yapmak istemiyorlar

Roma, 8 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Siyasi mahfeller, Negüs'ün otoritesinin mahvolduğu ve gölgeden ibaret bir iktidar mevkii ile müzakereye girişmeğe imkân bulunmadığı mütaleasındadırlar.

Bu mahfeller Habeşistandaki meşru menfaatlerin hepsine hürmet edileceğini fakat beşer plânına hatâta Laval - Hoar plânına müstenid sulh tekliflerinin, İtalya tarafından hiç bir suretle nazarı itibara alınmayacağını ilâve etmektedirler.

İtalyanın Cenevredeki konuşmalarına mukabelesi

Roma, 8 (A.A.) — Selâhiyetler mahfeller, İtalyanlar tarafından zehirli gaz kullanılması meselesinin 13 ler komitesine verilmesinden dolayı hayrete düşmüşlerdir. Burada mevcut kanaate göre 13 ler komitesi yalnız Habeş anlaşmazlığının halî imkânlarıyla meşgul olmalıdır. Komite vazifesi hududunu şikâyetlerin tetkikine de teşmil ettiği takdirde ise, hiç olmazsa isabetsiz ve delilsiz Habeş şikâyetlerini tetkik edeceği yerde evveleminde sabit olmuş olan Habeş vahşetleri hakkındaki İtalyan şikâyetlerini tetkik etmelidir.

Cephelerde vaziyet

Londra, 8 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor:

İmparator, memleketini yabancı bir istilâdan son bir hamle ile kurtarmak için mevcut bütün kuvvetlerini toplarken, İtalyanlar, cenuba doğru ilerleyişlerine devam etmektedirler. Eritre membandan gelen haberlere göre, İtalyanlar, bu ilerleyişlerinde imparator ordusunun bakayasından başka hiç bir muhavazetle karşılaşmamaktadırlar.

Söylenişine göre, «İmparator, yolu» boyunca yürümekte olan İtalyan kolları Dessie'den takriben 125

kilometre uzakta bulunmaktadır. Bu mntakada bulunan bütün Habeş kuvvetleri geri çekildiğinden bu şehrin İtalyanlar tarafından işgali muhakkak görülmektedir.

Dessie mntakasındaki Habeş kuvvetlerinin başında bulunan veliaht, İmparatora mülâki olmak için şimale doğru yürümektedir. İmparator, mağlûp olan ordu bakiyyeleri ile taze kuvvetleri birleştirerek yeni bir müdafaa ordusu teşkil etmeğe çalışacaktır.

Diğer bir İtalyan kolunun Magdala üzerine yürüdüğü söylenmektedir.

Tana gölüne varmış olan İtalyan kuvvetleri şimdi cenubi şarkiden ve Debratabar'a doğru yürümektedirler. Sanıldığına göre bu kollar Dessie ve Magdala üzerine yürüyen kuvvetlerle iltisak temin etmek hedefini takip etmektedirler.

Ogaden mntakasında şiddetli yağmurların yağdığı haber verilmektedir. Bu yağmurların general Grahaninin taarruzunu geciktirmesi muhtemeldir. İtalyan tayyareleri bu arada Ras Nasibu'nun müstahkem mevkiilerini şiddetli bir bombardıman altında bulundurmaktadır.

Şimaldeki Son İtalyan Zaferi zehirli gaz sayesinde Kazanılmış.

Adisababa — 8 (A.A.) — Röyter muhabiri bildiriyor:

Buraya gelen ve henüz teyid edilmeyen bazı haberlere göre en modern gaz maskelerine bile nüfuz eden yeni bir zehirli gaz İtalyanların şimal cephesinde muzafferiyet kazanmasını çok fazla kolaylaştırmıştır.

Bu gazla zehirlenenlerin gözlerinin kör olduğu, başlarının son derece şiştiği ve yirmi dakika can çekiştikten sonra öldükleri söylenmektedir.

Adisababa: 8. A. A. — Bu sabah yedi İtalyan tayyaresi desseyi şiddetle bombardıman etmiştir.

Roma: 8. A. A. — Mareşal Badogiliyo bildiriyor:

Dessie yolları üzerindeki gallalı ahali Negüse karşı isyan ederek kaçmakta olan orduya mühim zayıyat vermektedir. Gondar, Semien ve Yolkait mntakalarında bir çok rüesa mutaveat göstermektedir. İşgal edilen bütün mntakada işler normal bir şekil almıştır.

Adisababa: 8. A. A. — Bu sabah yedi İtalyan tayyaresi desseyi şiddetle bombardıman etmiştir.

Roma: 8. A. A. — Mareşal Badogiliyo bildiriyor:

Dessie yolları üzerindeki gallalı ahali Negüse karşı isyan ederek kaçmakta olan orduya mühim zayıyat vermektedir. Gondar, Semien ve Yolkait mntakalarında bir çok rüesa mutaveat göstermektedir. İşgal edilen bütün mntakada işler normal bir şekil almıştır.

Meksika zecri tedbirlerin şiddetlendirilmesini istiyor

Cenevre, 8 (Hususî) — Milletler Cemiyetinde Meksika delegesi 18 ler komitesi reisine gönderdiği bir mektupta İtalya - Habeş harbinin önüne geçilmesi için kabul olunan zecri tedbirlerin tesirsiz bir hale getirildiğini teessürle kaydetmektedir.

Mürahas, bu vaziyet karşısında Meksikanın mes'uliyet kabul edemeyeceğini ileri sürmüştür.

Bu mektup Milletler Cemiyeti ma-

TIYATRO

Tiyatroyu himaye

Belediye Şehir Tiyatrosuna bugünkü yardımı yapmadan evvel Şehir Tiyatrosu Darübedayi adıyla gene az çok tanınmış bir tiyatro trupu idi. Bu halk içinde çalışıyor, bocalıyor; bazan elemanlarını kaybediyor, temsil veremiyor, sonradan yeniden bir birleşme çaresi bulunuyor; tekrar temsillere başlıyordu.

Bu vaziyet belediyenin bilfiil ve kuvvetli bir yardımda bulunduğu zamana kadar devam etti.

Belediye Şehir Tiyatrosuna bol yardımda bulduktan sonra tiyatrodaki bir yenilik bir inkişaf belirdi, ve az zamanda bugünkü mükemmel vaziyetine girebildi.

Şehir Tiyatrosunun en az iş gördüğü mevsim bu son mevsimdir. Geçen yıllarda operetin yaptığı fazla hasılda güvenerek bu yıl da operete ehemmiyet verilmişti. Fakat, Halk Opereti trupu da bir tiyatro tutmuş operet oynamaya başlamıştı. Şehir Tiyatrosu operet kısmının bir kısmı seyircileri de burası çekiyordu.

Bu mevsim geçti. Gelecek mevsim için düşünülebilir: Şehir Tiyatrosu operet kısmı, eskiden olduğu gibi gene ayrı bir tiyatro kiralama mıdır? Halk Operetinin rekabeti devam ettikçe bunun faydası yoktur. Haber aldığımız göre Halk Opereti de belediyenin himayesini istemiştir. Belediye mademki şehirde tiyatroyu himaye edecektir. Halk Operetini de himaye etmeli, Şehir Tiyatrosu operet kısmını bu trupla birleştirip Şehir Tiyatrosundan tamamiyle ayrı bir operet kurmalıdır.

Bu yeni tiyatrodaki, Şehir Tiyatrosu operet kısmının olduğu gibi muzige ve sese dayanmayıp, yalnız halkı güldürmek maksadıyla oynanan operetlerden ziyade tam mânâsıyla sesli, muziklik ve baleli operetler oynanmalıdır.

Böyle olunca belediye Şehir Tiyatrosunu değil, şehirde tiyatroyu himaye etmiş olur. Ve yapılması lâzım gelen de budur. ★★

Mimar Sinan ihtifali

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

4 — Yurddaşlara parasız olarak (Mimar Sinan) rozetleri dağıtılacaktır.

5 — Akşam saat (21,15) de Müzeler Mimar Kemal Radyoda bir konferans verecektir.

6 — İhtifalde Şarbaylık, İstanbul Hakkevlere, Evkaf Direktörlüğü, Güzel Sanatlar Akademisi, Yüksek Mühendis mektebi, Milli Türk Talebe, Mimarlar ve Mühendisler Birlikleri birer çelenk koyacaklardır. (İsteyen diğer Kurumlar da çelenk koyabileceklerdir.)

Eminönü Halkevi tarafından bu büyük Türk mimarını anma ihtifalına bütün yurddaşları çağrılmaktadır.

Yeni Neşriyat

Çağlayan — Antalyada çıkanları bu fikir ve edebiyat mecmuasının 4 üncü sayısı çıkmıştır. Bu sayıda Hâmit Macit, Baki Süha, İdris Ahmet, Muammer Lütfi, Ziya İlhanın şiirleri ve bir çok genç yazarların yazıları vardır.

hafifinde zecri tedbirlerin şiddetlendirilmesini isteyen bir takdir mahiyetinde telâkk edilmektedir.

İngiliz gazetelerinin neşriyatı

Londra, 8 (A.A.) — Times gazetesi, başmakalesinde, artık İtalya hükümetinin Habeşistanda zehirli gaz kullanmış olmak mes'uliyetinden kurtulmasına imkân olmadığını yazmaktadır.

İtalyanın, seri bir karar almak üzere tatbik ettiği tethiş usulleri, Musolininin, son derece nazik diplomatik malî ve daha başka vaziyetler karşısında bulunduğunu göstermektedir.

Derhal bir mütareke yapılmalı ve Milletler Cemiyetinin iştirakiyle sulh müzakereleri başlamalıdır. Böyle yapılmadığı takdirde Milletler Cemiyetine dahil devletlerin yapacağı bir tek iş varsa o da safları sıkıştırmak ve derhal harekete geçmekten ibarettir.

Orta Avrupada gerginlik artıyor

[Devamı 11 inci yüzde]

— Avusturya askerliği iade etti demek yanlış bir tabirdir. Parlamento'nun son kabul ettiği kanunun mahiyeti bambaşkadır. Devlet 18 den 42 yaşına kadar her vatandaşı kendisine hizmet etmekle mükellef kıyor. Bunun daha tabii ne olabilir. Devletin her türlü istifadeyi elde eden fert elbet te ona hizmet edecektir. Bu hizmetin şeklini tayin eylemek meselesi ise gene devlete ait olan işlerdendir.

Ferdin devlete karşı olan vazifesi fikri veya bedeni olabilir. Silâhlı veya silâhsız yapılabilir. Devlet bütün bu teferruatı tesbit etmek hakkını haizdir.

Şimdiye kadar tatbik olunan gönüllü asker toplama usulü bize çok pahalıya maloluyordu. Mecburî usul ile elde edeceğimiz tasarruf ordunun miktar ve kıymet itibarı ile kuvvetlendirilmesine sarfedilecektir.

17 senedenberi Avusturyanın istiklâlini muhafaza ve idame için sarfolunan gayretler bütün Avuranın takdir ve teşvikine mazhar olmuştur. Bugünkü şerait içerisinde Avusturyanın Avuranın ortasında işgal ettiği mevkii sağlamlaştırmak için kuvvetli bir orduya ihtiyaç vardır. İşte biz bunu temin etmek istiyoruz.

Muahedelerin ihlâli hiç bir suretle mevzuu bahsolamaz. Çünkü beynelmil anlaşmaların devletleri vatan daşlardan hizmet beklemek ve yaptırmak hususunda haiz olduğu serbestiden mendecek mahiyetleri yoktur.

Bu mesele tamamen dahili bir işittir. Hiç bir muahede ve beynelmil mükellefiyete karşı gelmemiştir.

Parlâmentomuza takdim ettiğimiz kanun müstakil ve hâkimiyetine sahip bir devletin arzusu ve hâdiselerin dışı ile hemahenkittir.

Hariciye nazırı bu hareketin son Roma ziyaretileri bir münasebeti olup olmadığının hakkında sorulan suale cevaben de demiştir ki:

— Roma konuşmalarının neşredilen protokoldan maada bir taahhüd ihtiva etmediğini söyleyebilirim. İtalyan, Avusturya ve Macar noktâ nazarlarının telifi ve bu üç memleket yasası arasında bir ahenk ve birlik temini derpiş olunmuştur.

Avusturya küçük bir devlet olmakla beraber Tuna siyaseti kadar umumi siyasetle de faal bir şekilde alâkâ dardır. Memleketimizin mevkii coğrafisi bizim uyanık bulunmamız için kâfi bir sebeptir.

Fransanın sulh plânı dün neşredildi

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

3 — Arsulusal kanuna karşı umum tarafından gösterilmesi icap eden riayet.

4 — Bunun için icap eden garantiler.

5 — Herhangi bir devlete hiç bir tahakküm hakkı verilmeyecektir.

Muhtıranın ikinci kısmı, siyasi tedbirler başlığı altında olup şu kısımları ihtiva etmektedir:

6 — Müsterek emniyet.

7 — Karşılıklı yardım.

8 — Silâhsızlanma.

9 — Avrupa kuvvetleri.

10 — Sulh için bir Avrupa tali komitesi ve Milletler Cemiyeti çerçevesi içinde münhasıran Avrupa işlerini görmek üzere hususi bir komite teşkili.

11 — Yirmi beş senelik sulh

12 — „25 senelik sulh ile münasebettar“ karşılıklı yardım.

13 — Arsulusal bir kuvvet teşkili. Bu kuvvet her memlekette vücuda getirilecek ve motörlü kıt'alarla tayyare kuvvetlerinden mürekkep olacaktır. Mezkûr kuvvet alâkadar memlekette bulundurulacak ve bir gerginlik zühurunda Milletler Cemiyeti konseyi emrine âmâde tutulacaktır.

Teslihatın Kontrolü

14 — Teslihatın kontrolü, bütün milletlerin teslihatını kontrol etmek üzere bir komisyon teşkili.

Muhtıranın üçüncü kısmı «Ekonomik prensipler» başlığında tasnaktır. Bunun maddeleri şunlardır:

15 — Bütün milletler tarafından elbirliği yapılması.

16 — Mübadelelerin tanzimi.

17 — Pazarları tevsi etmek yolları ve vasıtaları.

18 — Mübadeleler için bir mahkeme tesisi.

19 — Nakit istikrarı.

20 — Kredilerin teşmili.

21 — İptidai maddeler.

22 — Müstemlekeler piyasaları.

Dördüncü kısım Milletler Cemiyeti çerçevesi dahilinde bazı ufak ahkâm ihtiva etmektedir.

İkinci Vesika

«Bir şubat tarihli Alman muhtırasına cevap teşkil eden muhtıra» isimli ikinci vesika, Almanyanın Ren mntakasını işgal hareketini haklı göstermek için ileri sürdüğü noktaları cerheden Fransız delillerini ihtiva etmektedir.

Muhtıranın bir yerinde şöyle denmektedir:

«Fransa, Almanyanın Cenevreye avdettini görmeye bahtiyar olacaktır. Fakat Almanyanın hareketleri bilâhare Milletler Cemiyetinden tekrar çekilmek tehdidinde bulunmayacağını temin edemez.»

Mukabil teklifler umumi mahiyette

kısa bir tebliğ ile nihayet bulmaktadır.

«Bir Mozayik»

Paris, 8 (A.A.) — Deba gazetesinin Fransız barış alanının bir mozayige benzediğini, zira, plânda Fransanın 12 senedenberi Cenevreye verdiği tekmil plân, proje ve takrirlerden birer parça bulunduğunu yazarak:

Hükümet, biraz daha fazla iz'an ve yarırcı zihniyetle daha iyi ve daha açık bir program tevdi edebilir.

Barış Plânı Konseyde

Cenevre, 8 (A.A.) — Flanden'in, Fransız barış plânının konsey ruznamesine konulmasını Lokarno devletlerinin içtimandan sonra isteyeceği bildirilmektedir. Bununla beraber Fransız mahfilleri plânın müzakeresine ancak mayıs toplanma devresinde tevessül dileceğini zannediyorlar.

Tarla sınırları için mandaline

Hususî mahiyette çalışan bir ziraat mütehassısı Ziraat Vekâletine ormanlarımızda mebzulen yetişen yabancı limon ve mandalina fidanlarının tarla sınırlarını ayırma işinde kullanılmasını tavsiye etmiştir.

Bu zatın iddiasına göre bu fidanlar tarla kenarlarına sık, sık dikildiği ve 50 santim eninde, bir buçuk metre uzunluğunda da budandığı takdirde mükemmel ve nebatî bir duvar halini almakta, yıllarca bozulmamakta, dikenli teller kadar da mukavim olmaktadır.

Bu takdirde hem Avrupaya dikenli teller için para çıkmıyacak, hem de bahçeler süslenecik, çıplak tarlalar yeşil sınırlarla bezenecektir.

Ziraat Vekâletinin bu teklifi nasıl karşıladığı henüz malûm değildir.

TAKVİM

NİSAN			
Rumî sene 1352	9	Arabi sene 1355	
Kasım 154	Resmî sene 1936	Mart 26	
PERŞEMBE			
SABAH		İMSAK	
S. D.	Muharrem	S. D.	
10 51	17	9 08	
5 34		3 47	
	Öğle	İkinci	Akşam
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 5 35	9 14	12 —	1 35
Z. 12 15	15 55	18 41	16

13 lerin dünkü toplantısı

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

ması arsulusal anlaşmaların her hangi bir kıymeti haiz olup olmadığı meselesini ortaya koymaktadır.

Eden bundan sonra, Milletler Mec-lisi sekreterliğinin, Cenevre Kızılhaç makamâtından her hangi bir haber alıp almadığını sormuştur.

Bunun üzerine, komite, Kızılhaçın zehirli gaz kullanılacağına dair haberler alıp almadığını öğrenmek üzere Avenolü Kızılhaçla temasa girmeğe memur etmiştir.

Toplantı saat dörde talik edilmiştir.

İkinci toplantı

Cenevre, 8 — 13 ler komitesi, uzun müzakereden sonra, İtalyanlar tarafından zehirli gaz kullanılması meselesinin müzakeresi komitenin selâhiyeti içinde olup olmadığını tetkik için bir hukukî komisyon teşkiline karar vermiştir.

Madriaga ile Avenolün, vakit kaybetmeksizin Aloizi ile temasa geçmelerine karar verilmiştir.

Yağsız kar, yarım yağlı gece ve acı badem yağlı ve yağsız NEFİS HASAN KREMLERİ

Dünyada mevcut bütün kremlerin en mükemmeldir. Ergenlik, sivilce, uçukları tamamen ve kat'iyen iyileştirir, çil ve lekeleri izale eder. Çirkinleri güzelleştirir. İhtiyarları gençleştirir. Bir kadın için bundan mükemmel ve hayati bir krem yoktur. Hasan pudralarını kadınlar unutmazlar. HASAN markasına dikkat. Taklitlerden Sakınınız. HASAN deposu: ANKARA, İSTANBUL, BEYOĞLU.

Sizi bu akibetten kurtarır!

Dişleri, diş etlerini ve bütün ağız evvelâ temizler, sonra güzelleştirir. Dişleri parlattır, diş etlerine tabii renklerini verir, ağız kokusunu keser, mikropları yüzde yüz kat'iyetle öldürerek dişlerin çürümesine, diş etlerinin kanamasına ve ağız hastalıklarına mani olur.

RADIYOLIN

kullanacağınız yegâne diş macunudur.

BRUYERE

En son model "Thura," ve "Vauen," fabrikalarının pipoları gelmiştir. Satış yeri: Sultanhamam. Kebapçı karşısında Sahibinin Sesi. Toptan satış: Sultanhamam Camıbaşı han No. 10 posta kutusu: 180 Ankara: Taş han tütüncü Ali Tümen, İzmir: Necib Sadık Balcılar 156

Belediyeler Bankasından:

1 — Ankarada Cumhuriyet Caddesinde Hukuk Mektebi önündeki arsa üzerinde yaptırılacak Belediyeler Bankası binasının götürü olarak ve (anahtar teslimi) suretile inşası, kapalı zarf usulü ile ve 20 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Binanın muhammen kıymeti 357.257 Üçyüz elli yedi bin ikiyüz elli yedi liradır.

3 — Eksiltme, Ankarada Belediyeler Bankası Genel Direktörlük binasında 29/Nisan/1936 Çarşamba günü saat 14 de Banka İdare Meclisi huzurunda yapılacaktır.

4 — İstekliler bu işe aid eksiltme şartnamesini, mukavele projesini, fennî umumî ve hususî ve malzeme şartnamelerile sair cedvel ve evrakı (50) elli lira bedel mukabilinde Ankarada Belediyeler Bankasından ve İstanbulda Galatada Bahçiyar hanında 22 No. da mukim bina proje Mimarı Seyfi Arkandan alabilirler.

5 — Eksiltmeye girebilmek için, isteklilerin:

A) — Türk vatandaşı olması,

B) — En aşağı iki yüz bin liralık bir binayı muvaffakiyete başardığına dair selâhiyetli makamlardan alınmış musaddak bir vesikayı haiz bulunması,

C) — Musaddak ehliyeti fenniye vesikasını hamil bulunması,

D) — 357.257 üçyüz elli yedibin ikiyüz elli yedi lira muhammen bedeli olan bu işi halen yapabilecek malî bir iktidarda olduğuna dair Bankalardan bir vesika almış bulunması,

E) — Maktuan 18.100 on sekiz bin yüz liralık muvakkat teminat vermesi,

G) — İsteklilerin beşinci maddede yazılı vesikaları eksiltme gününden bir gün evveline kadar Bankaya ibraz ederek kabul ve tasdik ettirdikten sonra teklif zarfları içerisinde koymaları,

6 — İsteklilerin teklif mektuplarını eksiltme günü âzami saat 12 ye kadar, ihale şartnamesinde yazılı şartlar dairesinde ve makbuz mukabilinde Bankaya tevdi etmiş bulunmaları şarttır. (765) (1864)

VENÜS RİMELİ

ile tuvalet gören kirpikler kablere ok gibi saplanır.

VENÜS RUJU

Gayet cazib renklerle kullananları hayretlere düşürür. 24 saat dudakta sabit kalır, bozulmaz ve yakmaz.

VENÜS PUDRASI

Terbibe Venüs Gold kremi karıştırılmak sayesinde narin ve nazik cildleri teshir eden her tene uygun renklerde yüksek evsafılı eşsiz bir pudradır.

VENÜS KREMI

Terbibindeki hususî maddeyi hayatiye dolayısıyla insanı şayani hayret bir surette gençleştirir, güzelleştirir ve ismi gibi bir Venüs yapar ve hayretlere düşürür.

Evliya Zade Nureddin Eren

Eczai kimyeviye ve itiriyat deposu, İstanbul.

KANZUK

MEYVA TUZU

Tabii meyva usarelerle hazırlanmış yegâne meyva tuzudur.

Mide, barsak, kara ciğer, böbrek hastalıklarında fevkalâde faydalıdır. Hazmi kolaylaştırır, inkıbazı izale eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

TURYAĞ

NEBATİ YAĞ İLE
pişirilen
yemekler

ÇOK LEZZETLİ OLUR

Kayıp — 1335 - 1336 senesinde Beşiktaş Gazi Osman Paşa orta mektebinden aldığım tasdiknameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan hükümü yoktur. (601)

212 numaralı Hüseyin oğlu Fuat

Doktor Hafız Cemal

Dahiliye mütehasısı
Pazardan maada hergün 3 - 6
Divanyolu (118) No. Telefon: 22398

HAVALARA DİKKAT!

İstanbulun en tehlikeli mevsimi bu mevsimdir. Bir gün kış, bir gün yaz havası... Bu istikrarsızlık nezle, öksürük, soğuk algınlığı bronşit, grip gibi hastalıkları artırır.

Şihatinize daha fazla dikkat etmekle beraber cebinizde, çantanızda bir kaşe
GRİPİN bulundurmağa her zamandan ziyade ihtimam ediniz.

Bütün ağrı sızı ve sancıları dindiren

GRİPİN

soğuk algınlığına ve bundan mütevellit âraza karşı bilhassa müessirdir.

Mideyi bozmaz, kalbi ve böbrekleri yormaz.

Türkiyede satılan bütün kremler ve bütün pudralar yerli malıdır.

KREM PERTEV

İse yerli kremler içinde adı her kesin kafasında yer etmiş olanıdır.

SATILIK KERESTE FABRİKASI

45 beygir kuvvetinde 1 adet lokomobil, 2 adet 55 ve 85 santimlik hisar makinasi, dinamo, transmisyenler, destere ve saire, fabrikaya lüzum olan bilmum teferruatle beraber ambalajlı olarak ve derhal montajı yapıp işletmeğe hazır bir vaziyette satılıktır. Müracaat: A. H. Galata P. K 1533

İstanbul 2inci İflâs Memurluğundan: müflis mehmet Kadrinin masasına müracaat eden Süleyman Demirsözün istediği 989 lira ile Karacabeyli Adilin istediği 997 lira 65 kuruşun altıncı sıraya ve İskonto Ticaret kol lektif şirketinin istediği 87 lira 23 kuruşun kezalik altıncı sıraya kabulüne ve sıra defterinin bu suretle düzeltilmesine ve Tel çivi şirketinin iki çekle istediği bin liranın teminat olarak verildiği müflis tarafından beyan edilmesine ve bu cihet alacağın reddini mucip görülmüş olduğundan mahkemeye müracaata muhtar olmak üzere alacak kayıt talebinin reddine iflâs idaresince karar verilmiş olduğu ilân olunur. (21976)

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp
Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü

Satış deposu: Camcı han 1 inci kat

Habeşistan sulh için İtalya ile tek başına konuşmaya razı oldu, fakat İtalya artık sulhten bahsetmiyor!

Cenevre İtalyadan Zehirli Gaz Kullanmamasını İstemeye Karar Verdi

Sulh için de fikrini soracaktı, fakat Cenevreye gelen İtalyan mümessili kestirip attı "bu meseleyi konuşmam!",

İngiliz hariciye nazırı bağırdı: "İtalya Habeşistana 200 ton zehirli gaz göndermiştir. Bu gazlar siyah derili insanlara karşı kullanılacak diye ses çıkartmıyacak mıyız?"

Londra, 10 (Son Posta) — Bugün bütün dünya efkârı umumiyesini ve matbuatını meşgul eden en mühim mesele İtalya - Habeş davasını halle memur 13 lerin Cenevrede yaptıkları toplantı, Habeşistanda muhasemata nihayet vermek teşebbüsü ve zehirli gaz kullanmağa karşı gelmek istekleridir.

İngiltere ile Fransa arasındaki ayrılık

İngiltere Dış Bakanı Mister Eden 13 ler komitesinin dünkü içtimaında İngilterenin noktai nazarını anlatarak: «Artık daha fazla gecikmeğe vakit kalmadı. Muhase-mat tatil edilmeli ve bu toplantı devam ederken bu işin neticesi alınmalıdır.» demişti.

Buna karşı Fransız delegesi M. Flanden: «M. Madariaga Nisanın 14 üne kadar Roma ile temas ederek muhasematın durdurulması meselesi ile meşgul olmalıdır. Mu-vaffak olduğu takdirde zecri tedbirler de derhal kalkmalıdır.» sözlerini söylemişti.

Bunun üzerine hararetili bir münakaşa vuku bulmuş ve İngiltere Madariaganın, İtalyayı Lokarnocular konferan-sını temsil etmek üzere gelen İtalyan delegesi Baron Aloizi ile görüşerek muhasematın tatili teklifine karşı «ya evet, ya hayır» cevabını almasını istemişti.

"İtalya zehirli gaz kullanmaktan menedilmelidir!,"

Daha sonra zehirli gaz kullanılması meselesi ortaya atılmıştı. 13 lerin bu meseleyi konuşmağa selâhiyetleri olup olmadığını ileri sürülmüş, bu nok-tayı hal için bir heyet seçilmişti.

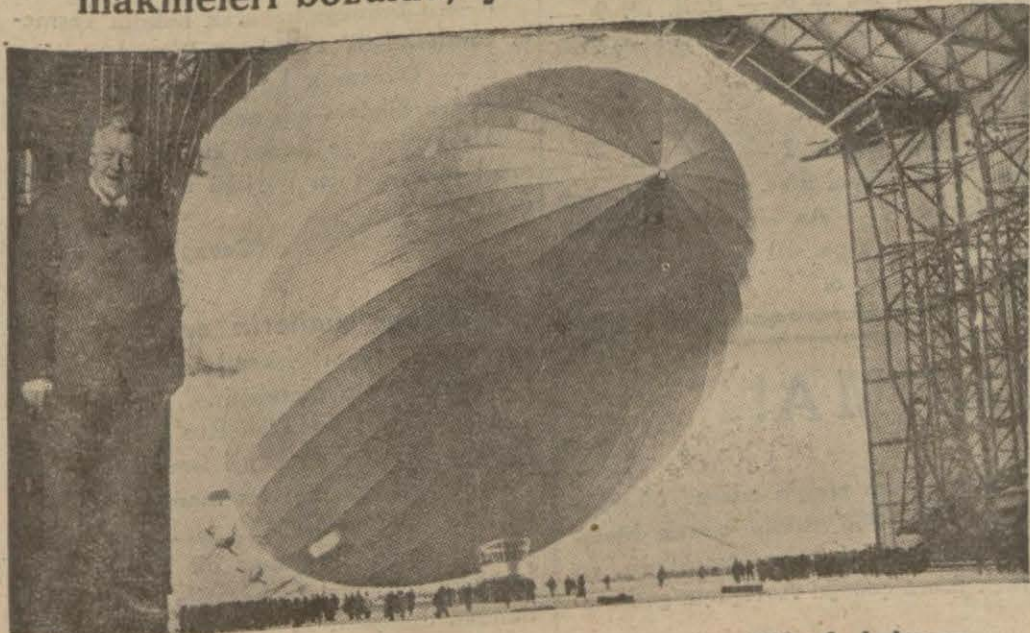
Mister Eden İtalyanların zehirli gaz kullanmalarına şiddetle hücum etmiş, bu hükümetin şimdiye kadar zehirli gaz kullanıp kullanmamasının mesele olmadığını, en mühim meselenin bundan böyle kullanmamasını is-temek olduğunu anlatmıştı. [Devamı 11 inci yüzde]

Baron Aloizi

Hindenburg balonu büyük bir tehlike atlattı

Balon Amerikadan dönerken Cebelüttarık üzerinde makineleri bozuldu, yere inmiye mecbur oldu

Dünyanın en büyük hava gemisi hangardan çıkarken (köşede balonun kumandanı Doktor Ekner)

Berlin, 10 (Hucusi) — Dünyanın zilyanın devlet merkezine yolcularını bıraktıktan sonra Atlas Okyanosunu en büyük hava gemisi olan Hindenburg, Cenevâ Amerikaya giderek Bre-

İTALYANLARDAN İNGİLİZ AMİRALLARINA CEVAP

"İtalya, tehditleri icap ederse silâhla defetmiye karar vermiştir,"

İngilizler, Akdenizde bilhassa hava hücumlarına karşı tertibat olarak hazırlıklarını bitirdiklerini haber veriyorlar

Roma, 9 (A.A.) — Bugün Musolini tarafından kabul edilen Jurnale di'Italya gazetesi direktörü, İngiliz amirallarının Akdenizdeki duruma dair olan beyanlarına şiddetle hücum ederek ezcümle diyor ki:

«İtalya, nereden gelirse gelsin, tehdit ve tahrikleri, silâhla dahi olsa, defetmeye kat'i olarak karar vermiş bulunmaktadır. Mes'ul hükümetler Habeş ateşiyle oynayamayacakları gibi semeresiz korkutma manevralarına ve tecavüzkâr iddialarına e-bedi bir surette devam edemezler.»

Londra, 9 (A.A.) — Deyli Telegrafın deniz işleri müte-hassısı Akdenizdeki İngiliz hava ve deniz üslerinin tabi tutuldukları yeni teşkilât hakkında aşağıdaki izahatı vermektedir.

Eylül ayından itibaren deniz bakanlığı, Malta ve sair Akde-niz limanlarını hava taarruzlarından korumak için bir takım hususî tedbirler almıştır.

Malta'da, 90 zabıt, hava müdafaası kurslarına devamla ta-lim görmüşlerdir. Malta'dan gayri müstahkem mevkiilerin nere-lerde olduğu söylenemez ise de, geçen sonbahardan beri İngi-liz sahil müdafaâ tertibatının en son mükemmeliyet derecesine götürüldüğü herkesce malûm olan bir keyfiyettir.

Yine aynı muharririn haber verdigiine göre, bilhassa hava müdafaasına göre teçhiz edilmiş bazı kruvazörler de filonun selâmetini temin için birer munzam vasita olmuştur.

Bundan başka Akdenizde, Maltadan daha az tecavüze ma-ruz bazı yerlerde yeni üsler vücuda getirmek mevzuubahstır.»

Venezelosun ölümü etrafında bir iddia

Bir Yunan gazetesine göre Titulesko ile yaptığı bir münakaşa neticesi beynine kan hücum etmiş

Titulesko

Venezelos

Atinada çıkan sosyalist Aneksar titos gazetesi Venezelosun ölümü hal-kında oldukça şarip iddialarda bulun-maktadır.

Bu gazete Venezelosun ölümünün Filibit hastalığının grip ile ihtilâtan-dan ileri geldiğini kat'i surette temin ettikten sonra şu malûmatı veriyor: [Devamı 11 inci yüzde]

İngiltere ile Fransa anlaşamıyorlar

Lokarno devletlerinin konferansı yarın topla-nıyor, fakat ümit yok

Cenevre 10 (Hucusi) Lokarno dev-letlerinin konferansı yarın, samimi ve ümit verici olmaktan çok uzak bir hava içinde başlayacaktır. Çünkü Fransa ile İngiltere-nin düşünceleri arasında büyük ayrılık vardır.

Almanya Fransız Plânını Soğuk Karşladı

Almanya, Fransız teklifini bariz bir bürüdetle karşılamıştır. Almanya gazete-leri Fransız cevabını menfi mahiyette telâkki ediyor ve umumî olmaktan uzak sayıyorlar. Bu gazetelere göre Fransız plânı barışı kolaylaştırmayacaktır.

Fransız Matbuatı Da Tenkit Ediyor

Bu plânı Fransız matbuatı da tenkit etmekte ve İngiltere ile Fransa arasında [Devamı 11 nci yüzde]

Cenup cephesinde beş gündendenberi çok kanlı muharebeler oluyor

İtalyanlar şimalde de ileri hareketine ve Habeşler üzerine zehirli gaz yağdırmıya devam ediyorlar

Londra, 9 (A.A.) — Royter bildi-riyor:

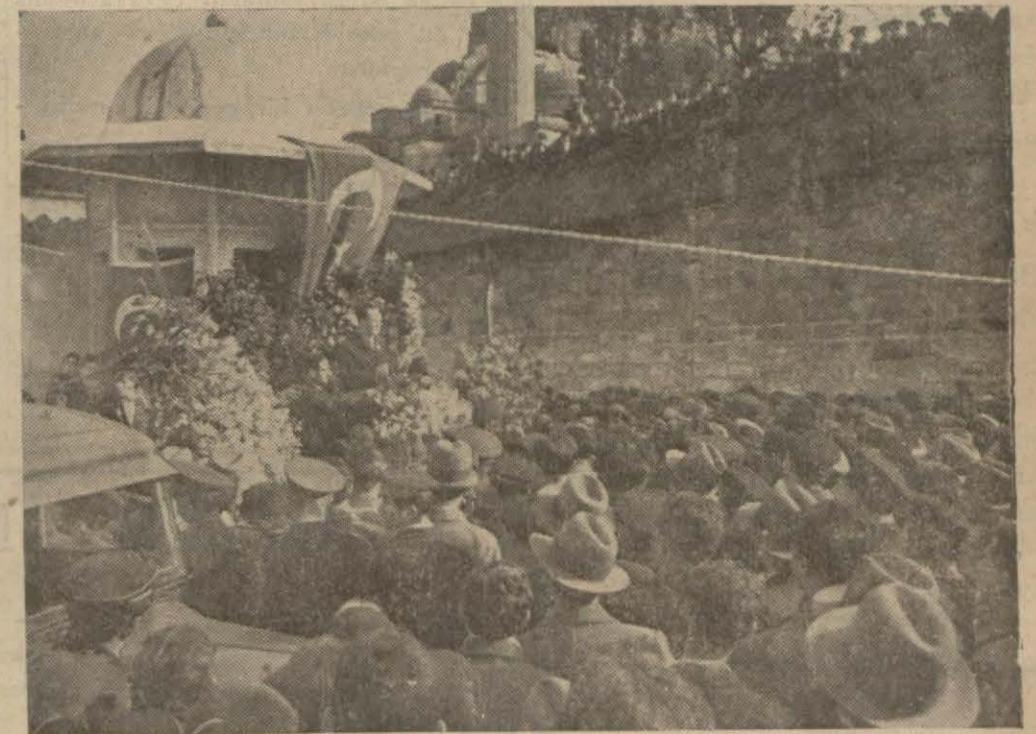
Eritre membalarından gelen haber-lere göre Dessiyei hedef tutan İtal-yan ileri hareketi, son muharebeden beri Habeşler tarafından hiç bir muka-beleye maruz kalmaksızın devam et-mektedir.

Esasen diğer İtalyan silâhlarının en

ilerisinde gitmekte olan İtalyan tayyâ-re kuvvetleri, en ufak dahi olsa görü-len her Habeş tecemmünü bombar-dıman ederek ve bunlar üzerine maki-neli tüfek ateşleri açarak arkadan ge-lenler için yolu tam surette temizle-mektedir.

Veliâht kumandasında şimalde doğ- (Devamı 11 nci yüzde)

Mimar Sinan için dün bütün memlekette ihtifaller yapıldı

Sinan'ın mezarı başında

Ölmez eserleri ile bütün dünyaya zarının başında muazzam bir ihtifal nam salan büyük Türk dâhisi mimar yapılmıştır. İhtifalde Halk Partisi ge-nel sekreteri Recep Peker de bulun-nasıbetiyle dün Süleymaniye'deki me- (Devamı 7 nci yüzde)

Hergün

Sinan ve Süleyman

Yazan: Mimar Aptullah Ziya

İstanbul belki Fatih Mehmedin ordusu kılıcının zorile aldı, Mısırdan Viyanaya, Van gölünden, Tuna nehri ne kadar çizilen dört kıt'alık büyük ülkeye belki Sinanın da içinde bulunduğu ordu Türk bayrağını dikti. Fakat bu ülkelere Türk damgasını vuran san'atkar Sinandır. Sinan Bizansın dejenerel olmuş delik deşik san'ati karşısına resiyel san'ati dikerek İstanbul Bizanslılara değil Türklere ait olduğunu ispat etmiş bir çok Türklerin en büyüğüdür. Basık kubbeli, propozisyonu bozuk, san'ati, taşları delik deşik etmekten ibaret sanan Ayasofyanın karşısına Süleymaniye dikilmemiş olsaydı, bugün İstanbul, Belgrat, Bükreş, Sofya, Kahire gibi elimizden gitmesi olacaktı.

Temiz ve cesur bir asker olarak buraları alan Sinan cesur bir dâhi olarak ta akla sığmaz büyüklüğünde Türk karakterine has asaleti taşıyan âbidelerini dikerek İstanbul'a ve Edirneye Türk damgasını vurmuştur.

Süleyman olmasa idi belki Viyanaya kadar gidemezdik, fakat Sinan olmasaydı bugün Edirneye, İstanbul'a, Rumeliye Türk ülkesi diyemezdik. Asırların yer yüzünde kuvvetini yiyip silemeyecekleri hiç bir kuvvet yoktur; san'at hiç bir kuvvet karşısında eğilmez ve hiç bir kuvvet onun kızgın demirlerle dağlanmış gibi vurduğu damgasını göğsünden silemez. Sinan dâhidir. Sinan bu dâhi adının ne tahtının dibinde beslediği müverrihlerin kamış kalemlerine altın tozundan rıhlar dökerek, ne de tarihlere kılıç zoriyle şennamele yazdırarak almıştır. Yalnız san'atte zorbalıkla otorite doğmaz, san'at otoritesi kendi kendine yılların ve bilgilerin birikintisiyle doğar. Sinan bu otoriteyi Türk san'ati üzerinde doğurmuş, bir mektep kurmuş, kendinden evvel gelenleri görmüş, kendinden sonra gelenlere yol göstermiştir. Süleymaniye'den evvel, Beyazıt camii, Süleymaniye'den sonra Yenice mi vardır.

Bu dâhi Türk müdürü?.. Tarihle de ispat edebileceğim bir şeyi mantıkla ispat etmeyi daha doğru buldum.

Sinan Türk olmasaydı, bir asıra bu kadar büyüklüğü bir memleketi sığdırmazdı. Türk olmasaydı, Avrupa'nın rönesans denilen piç san'at elinde maskara olduğu bir devirde bu klâsik san'ti ortaya koyacağına ya onları taklit eder yahut mensup olduğu milletin san'atini ortaya koyardı. Halbuki Sinanın eserleri orijinaldir. Kendinden evvel gelen, yükselmekte olan bir san'atin son hudududur.

Bu san'ti yapabilmek için o devirdeki Türk milleti gibi her sahada kültürü yüksek, varlığı mevcut, elinde her sahada san'at elemanı bol bir millet olmak lâzımdı.

Süleyman devrinde dünya tarihi yer yüzünde bizden başka böyle büyük bir millet yazmıyor.

Bu büyük dâhiyi de tabii olarak bu tarla yetiştirecekti.

Sinan dehâsını ve san'atini o zamanki büyük Türk milletine borçlu, bu günkü Türk milleti de bu topraklardaki varlığını Süleyman, Fatih ve Selime değil Sinanın dehâsına, Sinanın san'atine, Sinanın âbidelerine borçludur.

Özlu sözler:

Hayat bir kal'adır.

Napoleon

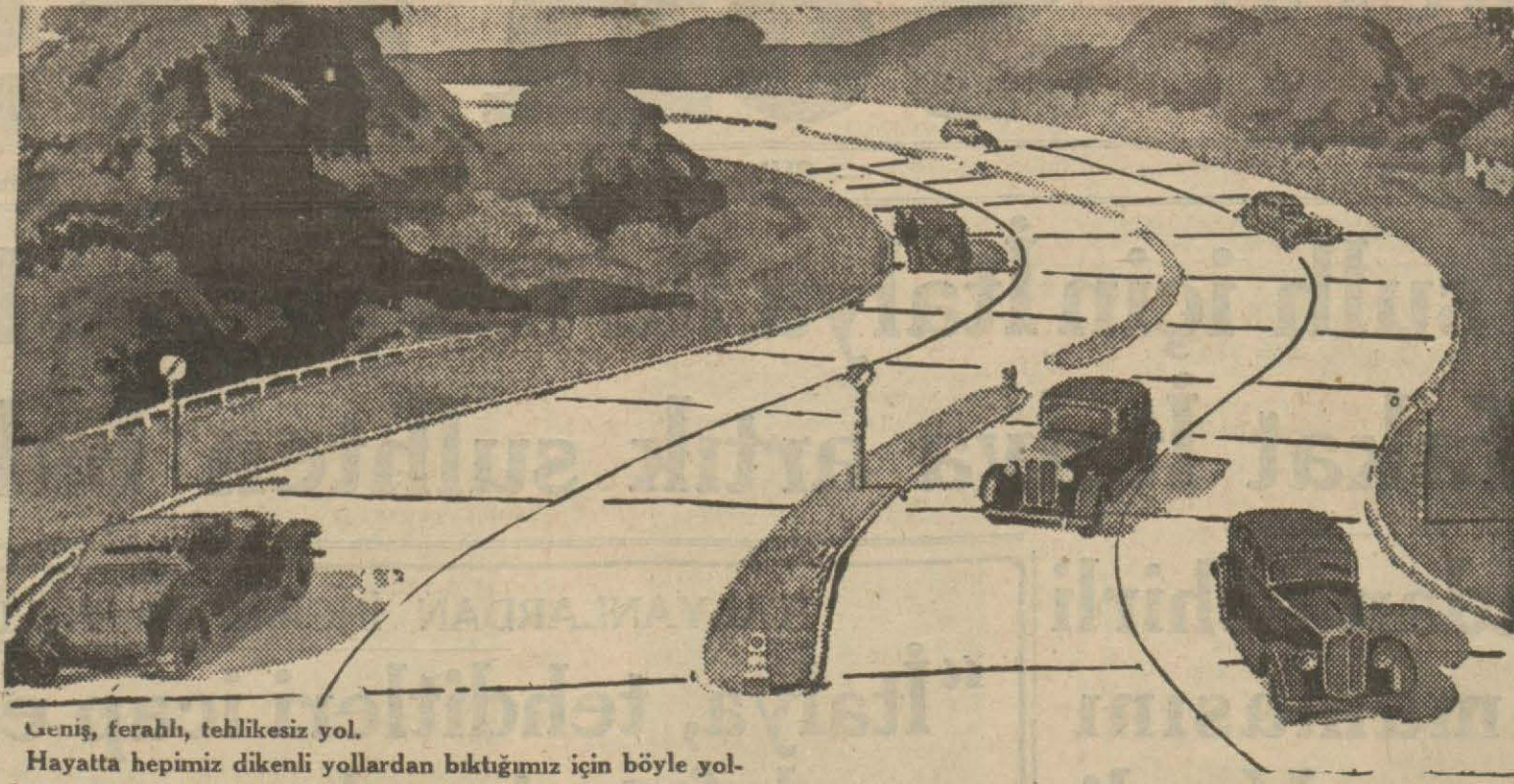
Hayat bir ateştir.

Bernard Shaw

Hayat bir peri masalıdır.

Hans Christian Andersen

Resimli Makale

Geniş, ferahlı, tehlikesiz yol.

Hayatta hepimiz dikenli yollardan baktığımız için böyle yollar içimize ferah, yürüyüşümüze sür'at verir.

Hayat yolu düz değildir. Bilâkis iviceağlı, dikenli, pürüzlü ve ârzalıdır. Fakat tabiatü düzelterek, yollarımızı dikenden, ârzadan ve pürüzdü âri bir şekilde sokabildiğimiz gibi, hayat yolunuza da böyle dümdüz, ârzasız, tehlikesiz ve ferah bir hale

sokmak mümkündür.

Bunun için bize lâzım olan malzeme tahsil, irade, cesaret, azim ve kuvvettir. Bu malzeme ile en güç yolları en kolay ve en düz bir yol haline getirebiliriz.

Tehlikesiz Yol

Sözün Kıyası

Eski Örnekler

E. Ekrem-Talu

İnsanlar acaiptir. Her hangi bir hâdiseye oldu mu, onun karşısında hayretle dona kalırlar. Düşünmezler ki tarih bir tekrardan ibaret olduğu gibi vukuat ta aynen öyledir.

Fransızların meşhur bir söz temsilcileri vardır: «Il n'y a rien de nouveau sous le soleil!» derle ki, «yer yüzünde, yeni hiç bir şey yoktur!» Diye tercüme olunabilir.

Hakikaten bu, böyledir. Dünyayı, tâ kuruluşundan bugüne kadar, ateş veren hâdiselerin, tarihin yaprakları arasında üşenmeden arayıp, hele bir gözden geçiriniz. Göreceksiniz ki, insanları birbirlerine düşüren hep aynı iddialar, aynı ihtiraslar, aynı gayridürist hareketlerdir.

Geçenlerde, bir Fransız hukuk mecmuasında bir istatistik gözüme ilişti. Bunda, şu son bir kaç asır zarfında muhtelif devletler arasında akt ve teatî edilen muahedelerin sayısı 8000 den fazla olduğu mukayyettir. Ve bu muahedelerden her biri ne kadar dayanmış bilir misiniz? Vasatî iki sene!

Mazisinin bu örneği gözönünde dururken, şimdiki muahedelerin yedi, sekiz, on sene dayanmasını takdir ile tahsin ile ve hayretle karşılamalıyız. Zira düşünmeliyiz ki tekâmül kanununa mucibince, tahrip vesaiti terakki ettiği gibi, Âdem oğullarının hırsı da, karadökmek hevesi de, taşkınlığı da o nispette artmıştır.

Fakat, Fransız mecmuasının böyle bir istatistiği neşretmiş olması da doğrusu hoşuma gitmedi. Ahte vafa göştermeye esasen meyyal bulunan bu çağın insanlarına böyle misal gösterilir mi?

Yarın, öbür gün, Versayla Lokarınou yırtan Almanya ile, Sen Jermer muahedelerini yırtan Avusturya, Milletler Cemiyetinin huzurunda sorguya çekildikleri zaman:

— Efendim! Bir muahedenin riayet müddeti vasatî iki yılmiş. Biz yine on beş seneden fazla dayanmakla müstesna bir rekor tesis ettik. Bu itibarla takbih ve tekdire değil, bilâkis takdir ve tebrike müstahakız!

Deseler, Cemiyet ne cevap verecek?

Ben bile, umumî sulhe can ve gönülden taraftar bir fert olduğum halde, bu istatistiği gördükten sonra, bugünün muahede yırtma kahramanlarına:

— Bravo Maestro!
Diyesim geliyor..

E. Ekrem Talu

Biliyor Musunuz?

1 — Görünüşe bakarak hüküm veremeli, cümlesini ilk olarak söyleyen kimdir?

2 — Dünyanın Feleki hareketlerinden bahseden bilginin adı nedir?

3 — Şimdiye kadar kurulan beynelmil sergilerin en büyüğü nerede yapılmıştır?

(Cevapları Yarın)

★

(Dünkü suallerin cevapları)

1 — Bonapart İskenderiyeyi 2 temmuz 1798 de zaptetmiştir.

2 — Esperanto dilini Rus Lehistanında oturan doktor Zamenhof isminde bir zat icat etmiştir. Bu zat bu mesele hakkında yazdığı ilk kitabını 1859 tarihinde neşretmiş ve kitabını müstaa bir isim olarak Doktoro Esperanto imzasile imzalamış, bundan dolaydır ki yeni dile bu isim verilmiştir.

Esperanto için aktedilen ilk arsulusal kongre 1905 te Fransada toplanmıştır. Harp yılları müstesna olmak üzere yıllık kongreler o zamandanberi muntazaman yapılmaktadır.

SÖZ ARASINDA

Mareşal Badoglionun Hakikî Zaferleri

Son zamanlarda İtalya - Habeş davasında ismi sık sık geçen İtalya başkumandanı mareşal Badoglio ciddi işlerle meşgul olmadığı zamanlarda İtalyanlarca maruf bir nevi bilâdo oyununa dalarmış. Bu oyuna pek meraklı imiş. Büyük bilyalarla oynanan oyunda kazandıkça «İşte benim hakiki zaferim! Muharebeleri askerler kazanıyor, parsayı biz topluyoruz. Halbuki burada tek başıma muzaffer oluyorum!» dermiş. Bu söz askerlerin pek hoşuna gitmiş.

Fransada Bir Çocuğun Başına Gelenler

Fransada on altı yaşında olduğu halde dul annesine yardım etmek mecburiyetinde kalan bir çocuk, firkete ve iğne satarak hayatını temin ettiği sırada, ruhsatı yesi yok diye, polisler tarafından tevkif edilerek, sabıkalarının arasına atılmış, iki gün mevkuf kaldıktan sonra annesi çocuğu polisin elinden güçbelâ kurtarmış. Bu hal çocuğa o kadar dehşet vermiş ki yeniden sabıkalarının arasına düşmemek için ertesi gün evinden kaçmış ve bütün bir kış bulunduğu şehirden başka bir yerde serserilik ile geçirmiş. Annesi ilkbaharda evlâdına tekrar kavuşmuş. Fakat bu sefer onu polis gene yakalamış ve serseridir diye eline kelepceyi vurarak hemşerilerinin arasından ıslahhaneye götürmüştü. Çocuk şimdi orada ıslah ediliyor.

İngilteredeki Kürek Yarışları Ve Milletler Cemiyeti

Kembriç üniversitesi, kürek yarışında Oksfortluları tekrar mağlûp etti. Bu hâdiseden en ziyade memnun olan adam Cemiyeti Akvam konseyi reisi ve Avustralya murahhası Mösyo Bruce'dir. Mösyo Bruce Kembriç üniversitesinde okumuş, yarışlara iştirak etmiş, sonraları 1919 senesine kadar da gene Kembriçte kürek antrenörlüğü yapmıştır.

Bu münasebetle bir gazeteci kendisine:

— Talebeleriniz bakın işi ne güzel idare ediyorlar, daima kazanıyorlar. İnşallah, siz de Cemiyeti Akvamı böyle muzaffer bir hale sokarsınız deyince:

— Kembriçliler, kayıklarını pazu kuvvetile yürütüyorlar. Biz ise gemimizin yelkenlerini tükenen nefeslerimizle şişiriyoruz! cevabını vermiştir.

HERGÜN BİR FIKRA

İyice Duyamamış

Şehir meclisi azasından Adalı Bay Avni çok zarif ve nüktedan olduğu kadar tiyatro meraklısıdır da..

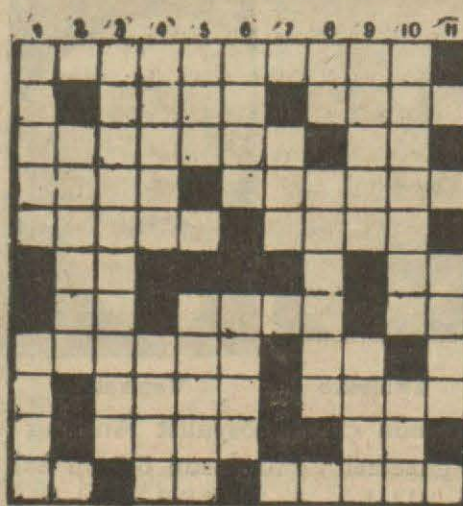
Geçenlerde, Şehir tiyatrosuna, Faust'u seyretmeğe gitmişti.

Oturduğu koltuk, durmadan aralarında lâkırdı eden iki münasebetsiz ve saygısız herifin arkasına düşmüştü.

Adalı Bay Avni bir müddet sabretti.. Fakat nihayet dayanamayıp, bu adamlardan birinin hafifçe omuzuna dokundu ve o, döner dönmez:

— Affedersiniz, bayım! dedi; en son söylediğiniz sözleri tekrarlar mısınız? Sahnenin üzerinde aktörler fazla gürültü ediyorlar da, iyice duyamadım!

RULMACA

Soldan sağa:

1 — Dün ihtifali yapılan büyük sanat-kârımız. 2 — Yaramaz, bir erkek ismi. 3 — Gözleyici, memleket. 4 — Valdem, bir çalgı. 5 — Bir Ermeni ismi, kudretsizlik. 6 — Bir R ilâvesile kışın yağar, rabit. 7 — Asmaktan emri hazır, grip, ismi arap harflerinden biri. 8 — Süel, baş. 9 — Ahirette bir mekân, tesadüf. 10 — Karadeniz şehirlerinden biri, su. 11 — Uzağı gösteririz, rabit, gemi mürettebatı.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Mösyonün eşi, kimyevi bir madde. 2 — Aksetme. 3 — Afrikanın şarkında bir ada. 4 — Toy, bir meyva. 5 — Tanrı, toprak. 6 — Birinci harfine bir ilâvesile öteki dünya köprüsü olur, pislik. 7 — Cilve. 8 — Soru edatı, inşaat malzemesi. 9 — Bir L ilâvesile meşhur bir ku-

İngiltere Kralının Sinema Merakı

İngiltere kralı sekizinci Edvar sinema meraklısıdır. Onun için Windsor sarayının bir tarafı, sinema salonu haline ifrağ edilmiştir. Geçenlerde kral bir film seyrettikten sonra dışarı çıkmış ve derin derin içini çekerek:

— Nerede o eski günler demiş. Parayı verip, istediğim sinemaya giderdim. Parasız sinemanın zevki yok.

Ceylanlarla Mücadele

Dünyanın her tarafında âhü gözlü ceylanların neslini kurutmamak için avcılar bir takım kayıtlara tâbi iken, Yeni Zelânda ceylanlar aleyhine müthiş bir mücadele açılmıştır.

Beş sene evvel, orada da ceylan avlamak yasak olduğu için bu nazik hayvanlar çok süratle üremişler, şimdi dağları, ormanları, yeni mezruatı mahvediyorlarmış. Münferit avcılar bu zararların önüne geçemedikleri için, hükümet sürük avları tertip etmiş.

Bu suretle Yeni Zelânda âhü gözlü ceylanları kıyasıyla öldürten dünyadaki tek hükümet olmuş.

Eden Şapkası

Londralı bir şapkacı Edenin başında taşıdığı, siyah ve kenarı ipek şeritli şapkaya benzeyen bir nevi şapkaya Eden ismini vermek istemiş ve bu tasavvurundan genç diplomatı haberdar etmiş.

Eden, bu teklifi derhal kabul etmiştir. Halbuki bundan on beş sene evvel bir itiriyatçı, Loit Coreun ismini kullanmak istediği zaman ihtiyar fena halde kızmış ve:

— Böyle şeyler olamaz! diye bağırması.

mandan olur, minareli âbide. 10 — Bir çiçek, temiz. 11 — Açık.

Dünkü Bulmacanın Halli:

Soldan sağa:

1 — Keramet, az. 2 — Fire, iğne. 3 — Urba, park. 4 — Ayl. 5 — Pancar, o. 6 — S. 7 — Af, iki, fa. 8 — Raif, re. 9 — Gi, taif, Pi. 10 — Az, as, bat. 11 — Ârâ, su, o.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Ufuk, karga. 2 — Kir, faiz. 3 — Erhap. 4 — Riaya, iftar. 5 — İnek, âsâ. 6 — Mar, iri. 7 — As, efes. 8 — Tip, Rif, bu. 9 — Gaz, arpa. 10 — Tanrı, o, it. 11 — Zeki, ma', o.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

İngilizce «Sandey Grafik» gazetesinde okunduğuna göre Haydar Abad Nizamının gelini Dürrüşehvar'ın hastalanan iki yaşındaki çocuğunu tedavi edebilecek kimseye 2,000,000 İngiliz lirası vad edilmiştir.

Bu çocuk, hazım bozukluğundan muztarıptır.

Babası, tedavisi çaresini bulacak doktora bu parayı vermeğe hazır.

Haydar Abad Nizamı dünyada en zengin adam olmakla tanınmıştır. Şahsî serveti 100,000,000 sterlin olarak hesap edilmiştir. Emlâki ise altın madenlerini ihtiva etmektedir, en iyi tedaviyi temin edilmek üzere çocuğu Avrupaya getirmeğe karar vermişlerdir.

Hasta çocuk Avrupada gece gündüz 12 İngiliz ve 12 Fransız polis hafiyesinin gözü altında bulundurulmaktadır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Yeni ihtiyat subayları kanunu kamutaya verildi

Her iki senede bir çağrılacak olan ihtiyatların maaşları buldukları daireler tarafından verilecektir. Serbest meslek erbabı ise müdafaa bütçesinden maaşlarını alacaklardır

Ankara, 9 (Hususi) — İhtiyat subaylarının her iki senede bir 45 gün askerlere çağrılmalarına dair kanun lâyihası Kamutaya verilmiştir. Yeni kanun Kamutayda acele müzakere edilecektir.

Kanunun sebepleri şudur: Seferde ordunun en mühim eksikliği kapatacak olan ihtiyat subaylarının kendilerine verilecek harp vazifelerini başarmaktan çok uzak bir vaziyette bulunmalarından ve muharebe usulleri, a-

letleri her gün değiştiğinden bilgileri ni arttırmak için her iki senede bir 45 gün çağrılmaları gerekli görülmüştür.

İhtiyat subayların hepsinin bir den çağrılması mümkün olmadığından sınıf, rütbe ve doğumlara göre çağrılmaları tekrar etmiştir.

Kültür ve adliye mensupları tatil zamanlarında çağrılacaklarından bu dairelerin işleri de aksamıyacaktır. Devlet ve devlete bağlı olanların

maaşları gene dairelerince verilecek, bunlar vekâletlerce mezun addedileceklerdir.

Serbest meslek erbabının maaşları ise müdafaa bütçesinden verilecektir. Bunlar buldukları garnizondaki kulârlarda talim görecektir. Buldukları yerlerde garnizon yoksa harcırahı verilmeyecek, yalnız zarurî yol paraları verilecektir.

Ücretli memurların da maaşları gene daireleri tarafından verilecektir.

Trablusta görülmemiş bir kuraklık hayvanları mahvediyor

Londra, 9 (Son Posta) — Bu sene Trablusgarpta 50 seneden beri görülmemiş bir kuraklık hüküm sürmektedir. Sıcaklık dalgası yüzünden memleketteki bütün ağnam ve davarlar hemen mahvolmuş gibidir. Mareşal Balbo hayvanları ölümden kurtarmak için sıkı tedbirler alınmasını emretmiştir. Şimdiye kadar Bingaziye 100 bin hayvan nakledilmiştir. Son günlerde çıkan bir çöl kasırgası etrafı yakıp kavurmuştur.

Arap âleminde mühim hâdiseler

Mısır ile Hicaz arasında müzakereler başlıyor

Kahire, 10 (Son Posta) — Mekke ile Bağdat arasında imzalanan kardeşlik muahedesi Arap âlemindeki tesirleri derhal hissölundu.

An'anevi bir takım imtiyazlar yüzünden araları bozulan Sudi Arabistan ile Mısır derhal anlaşma teşebbüslerine giriştiler ve Mısır başvekilî Ali Mahir Paşa Mekke hükûmetine bir telgraf göndererek aradaki meselelerin halli ve bir anlaşma muahedesi için bir murahhasın izamını rica etmiştir.

Kral İbnissuud bu telgrafa cevap vererek Arabistan başvekilinin 15 nisanında Kahirede bulunacağını ve müzakereye başlayacağını bildirmiştir.

Vali döndü

Ankara, 9 (Hususi) — Vali Mu-hiddin Üstündağ bu akşam İstanbul'a hareket etmiştir.

İzmirde altı renkli bir muzayik bulundu

İzmir, 9 (A.A.) — Burnuvanın İpekli Kuyu mevkiinde bağda «Opus Pesselatum» nev'inden altı renkli bir muzayik meydana çıkarılmıştır. Bütün yüksekliği 110 metre murabbama yakındır. İncelemeler yapılmaktadır.

Bulgaristanda 66 komünist tevkif edildi

Sofya, 9 (Hususi) — Zarya gazetesinin yazdığına göre, Köstendil ve Dupnitsada 66 komünist tevkif edilmiştir.

Alman ticaret heyeti

Ankara, 9 (Hususi) — Alman ticaret heyeti Alman sefiriyle birlikte bugün Ekonomi Bakanını ziyaret etmiştir.

Panayirlara gönderilecek afişler

Ankara, 9 (Hususi) — Tel'aviv ve Şam panayirlarına gönderilecek nü-mune ve afişler yarın İstanbul'a sev-kedilecektir.

Mogolistan meselesi

Rusya ile Çin arasında notalar teati edildi

Moskova, 9 (A.A.) — Gazeteler, Sovyet - Mogol karşılıklı yardım protokolunun imzası dolayısıyla Sovyet Rusya ile Çin cümhuriyeti hükûmeti arasında teati edilen notaları neşretmektedirler.

Çin protesto notası, bu protokolun Çin'in bu arazi üzerindeki hakkı hâkimiyeti ile tezat teşkil ettiğini ve aynı zamanda 31 Mayıs 1924 Sovyet Rusya - Çin muahedesine de aykırı bulunduğunu, ileri sürmektedir.

Bu notaya, Litvinofun verdiği cevap, Çin noktai nazarını reddetmekte gerek bu protokolun ve gerek bu protokol tefarruatının Çin'in hakkı hükûmanisine aykırı bulunmadığını ileri sürmektedir.

Japonyada siyasi değişiklikler

Tokyo, 9 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre, dış işleri bakanı Şigemitsu sibi esbaptan dolayı istifa edecektir. Sahalin Pasifik adaları genel valileri yakında istifa edeceklerdir. Bunların yerlerine amirallar, genel vali olarak tayin olunacaklardır. Çünkü adaların idaresi deniz bakanlığına bağlanacaktır.

Bartında Atatürk günü

Bartın, 9 (A.A.) — Bartın Atatürk günü büyük tezahürlerle kutlandı. Dün gece orta okul talebeleri fener alayı yaptılar.

Bayan Afetin konferansı

Ankara, 9 (A.A.) — Türk tarih kurumu Alacaböyük hafriyatı hakkında kurumun asbaşkanı Bayan Afet tarafından Ankara Halkevinde bir konferans verilecektir.

Çin bombardıman tayyareleri alıyor

Los - Angeles, 9 (A.A.) — Bir tayyare fabrikası, Çin hesabına tek satırlı 31 bombardıman tayyaresi yapmak için sipariş almıştır. Bu tayyarelerin vasatı sür'ati saatte 330 kilometre olacak ve bunlar, yere inmeksiz 1600 kilometre uçabileceklerdir.

Lehistan da Silâhlarını Yeniliyor

Varşova, 9 (A.A.) — Parlâmentodan aldığı selâhiyete dayanan kabine, milli müdafaa için bir tahsisat kararnameyi kabul etmiştir. Bu tahsisat bazı devlet mallarının satılmasından, bazı bütçe dahilindeki paralardan ve ayrıca kanunlarla bilâhare tesbit edilecek harçlardan terekkep edecektir.

Bu tahsisat, normal bütçe tahsisatı haricinde, ordunun silâhlarının ve teçhizatının yenilenmesine sarfedilecektir.

Ücretli memurlar

Kamutaya yeni bir kanun lâyhması verildi

Ankara, 9 (Hususi) — Kamutaya gelen bir lâyhaya göre, ücretle müstahdem olanlara istirahat için senede azami 15 gün izin verilecektir.

Aynı lâyhaya göre hazaarda talim ve ya manevra için çağırılanların ücretleri dairelerince tam olarak verilecektir.

Vazife başında bir kaza neticesinde hastalanarak vazifesi başına gelmeyenler hakkında memurin kanununun hükümleri tatbik edilecektir.

Moskova radyosunda Türkiye için büyük konser

Moskova, 9 — Devlet büyük akademik tiyatrosu artistleri, Türkiyeye geçen sene gelişlerinin yıldönümü münasebetiyle 12 nisanında radyoda Türkiye için büyük bir konser vereceklerdir.

Türkiye için konser, 1724 metrede Komintern istasyonu ile neşrolunacaktır.

Bu konser, 12 nisanında Türkiye saati ile 20 de başlayacak ve bir buçuk saat sürecektir.

Konsere, piyanist Oborin, opera mugannisi Nordsov, opera mugannisi Maksakova, kemancı Ostriyak, opera mugannisi Jadan, opera mugannisi Bansova, opera mugannisi Pirogov, piyanoda Makarof iştirak edeceklerdir.

Konserden evvel Devlet tiyatrosu ikinci direktörü Arkanof, ufak bir hitabe irat edecektir.

Moskova, 9 (A.A.) — 12 Nisandaki konser kısa Tulümevç istasyonu ile de verilecektir. Tulümevç 50 metredir.

Inhisarlar bütçesi

Ankara, 9 (Hususi) — Bütçe encümeni inhisarlar umum müdürlüğü bütçe kanun lâyhmasını yarın müzakereye başlayacaktır.

Yunanistan Yeni torpidolar İsmarlıyor

Atina, 9 (Hususi) — Yeni sipariş edilecek torpidoların ödeme şartlarını tesbit etmek üzere Deniz Bakanlığında bir toplantı yapılmıştır. İsmarlanacak torpidoların sayısı dörtten aşağı olmayacaktır.

Nisanın sonuna doğru Atina civarında büyük manevralar yapılacak, kral da manevralarda hazır bulunacaktır.

Zelzele tahribatı yaptı

Atina, 9 (Hususi) — Serez ve etrafındaki köylerde ehemmiyetli hasarlara sebebiyet veren zelzele bütün Makedonyada hissedilmiştir. Maddî hasarat oldukça ehemmiyetlidir. Nüfusça ziyat yoktur. Korkuya kapılan halk dağlara iltica etmiştir.

Bulgar gazetecileri Atinada

Atina, 9 (Hususi) — Buraya gelen Bulgar gazetecileri general Metak-sas tarafından kabul edilmiştir. General gazetecilere iki memleket münasebatının dostane olduğunu söylemiştir.

İngiliz hava kuvvetleri

Bu yıl yapılacak munzam masrafların yekûnu 10 milyon İngiliz lirası

Londra, 9 (A.A.) — Neville Çemberlayn, Avam Kamarasında sorulan bir suale verdiği cevapta, 1936 senesinde askeri tayyarecilik için yapılacak olan munzam masarifin takriben on milyon İngiliz lirası olacağını söylemiştir.

Çemberlayn, paskalya yurtularından az bir zaman sonra bahriye munzam masarifine ait tahmini rakamları meclise bildirmek ümidinde olduğunu söylemiştir.

Bu tekliflere 1936 deniz inşaatı programı da dahildir.

Hava taarruzlarına karşı

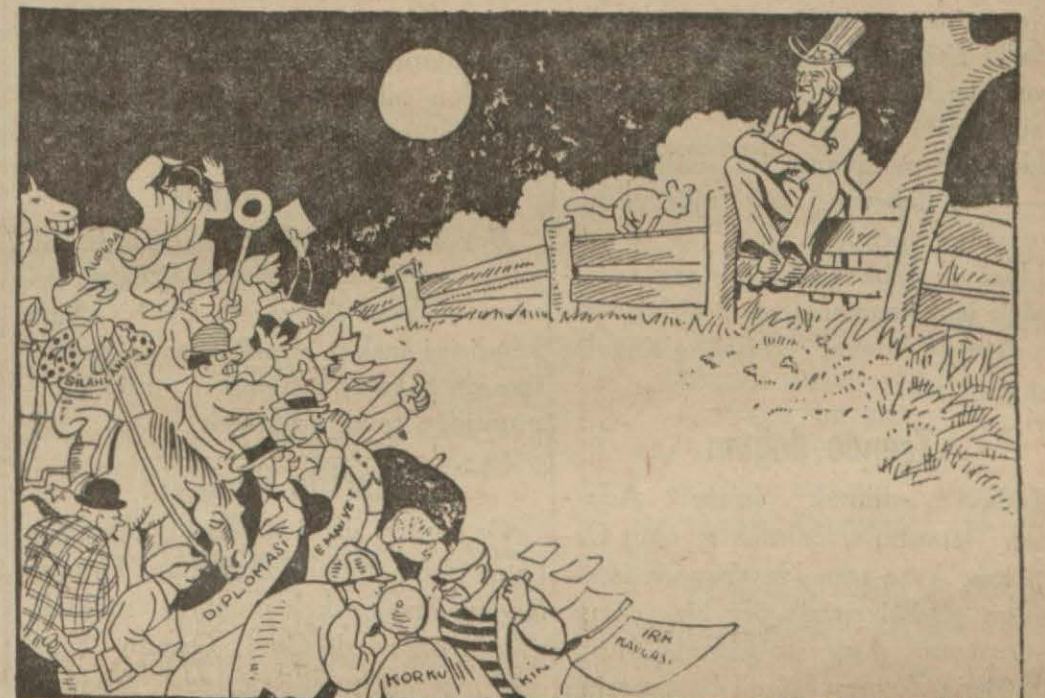
Londra, 9 (A.A.) — Londra, 8/9 nisan gecesi, Londra'nın üzerinde hava taarruzları tecrübe-leri yapılmış ve bu tecrübeler süel uçaklarla beraber sivil uçaklar da iştirak etmişlerdir.

Tekmil ışıkları söndürülmüş olan şehrin üzerinde uçaklar tam bir saat dolaşmışlardır.

Yeni bir Con Ahmet mi?

Ankara, 9 (Hususi) — Yer altı suları ve kömürün nerede bulunduğunu gösterir bir âletin muhterî olduğunu söyleyen bir zat keşfini satmak için bazı müesseselere müracaat etmiştir. Burada Fizik enstitüsünde tecrübe edilen âletin hiç bir fennî kıymeti olmadığı anlaşılmıştır.

Amerikanın vaziyeti

— Ben alakadar değilim!

Siyaset ALEMİNDE

İngiliz Kabinesinde Zayıflama Alâmetleri

İspanyada Yeni Bir Buhran Başladı

İngiliz kabinesinin istifası şayiaları tekrar meydana çıkmıştır. Bu şayialara göre başvekil Baldwinin yerine maliye nazırı Nevil Çemberlayn, meclisi hâs lordluğuna eski hariciye nazırı Samuel Hoare, hariciyeye Lord Halifaks gelecek, bugünkü hariciye nazırı M. Eden de Hindistan nezaretini deruhte edecektir. Bu şayia, bilhassa Deyli Meyl gazetesinin bazı neşriyatı üzerine kök salmıştır. Bu gazete, İtalyan - Habes harbi münasebetile hariciye nazırı Eden'e karşı son derece kuvvetli hücumlarda bulunmaktadır. Doğruyu söylemek lâzım gelirse, İngilterenin, doğu Afrikasındaki İtalyan taarruzu münasebetile takip ettiği tereddütlü hatı hareket, bütün İngilterede, umumî bir rahatsızlık uyandırmaktadır. İngilterenin, artık, Akdenizde fa'al bir politika takip etmesinin imkânı olmadığı ve tayyare devrinin, dünya tarihinde yeni bir tarih dönümü yarattığı söylenmektedir.

İspanya cumhuriyeti reisi Alkala Zamora «Halk cephesi» ismi verilen solcu fırkalar ittifakının verdikleri bir karar neticesinde nihayet istifaya mecbur olmuştur. Yeni İspanyol meclisi teşekkül ettiği zaman, reiscumhurun böyle bir akibete sürükleneceği esasen tahmin ediliyordu. Bunun sebebi Alkala Zamoranın, bu meclise tekaddüm eden meclisten evvelki İspanyol meclisinin feshetmiş olmasıdır.

O mecliste, kuvvetli bir solcu ekseriyeti vardı. Fakat memleketin geçirdiği kanlı ihtilâl ve sol cenahların yapmaya giriştiği sosyal tecrübeler, halkı usandırmıştı. Halkın bu memnuniyetsizliği hissedildiği için, reiscumhur, yeni bir seçim tecrübesi yapmak lüzumunu hissetti. Bu suretle memlekette müstakar bir hükümet heyeti temin edeceğini sandı.

Filvâki, teşekkül eden yeni İspanyol meclisinde, ekseriyet, sağcılara geçti.

Fakat bunlar, icap ettiği gibi cezri hareket edemediler. Bu arada, büyük bir kalabalığa sahip olan radikal parti erkânının bazı suistimalleri meydana çıktı. Böylece siyasi hava teneffüs edilmez bir hale geldi. Yeni İspanyol seçimi bu şartlar altında yapıldı ve kahir bir solcu ekseriyeti meydana geldi. Bu ekseriyet, bütün solcu fırkalardan mürekkep bir halk cephesi vücuda getirdi. Bu cephenin ilk işi de, daha evvelki meclisi feshetmekle salâhiyetini suistimal ettiğine kani bulunduğu Alkala Zamora hakkında bir takbih kararı almak oldu. Bu karar karşısında, otoritesi zayıf İspanyol reiscumhur da istifa etti. Böyle, İspanyanın iç vaziyeti, komşularına endişe verecek kadar müphem bir hal arzettiği başlamıştır. — Selim Ragıp

Bulgaristan Makedonyalı me'b'usları serbest bıraktı

Sofya, 9 (A.A.) — Alman ajansı bildiriyor: Hükümet, Makedonya itilâlcilerinden olup 1934 yazından beri süel hapishanede mahpus bulunan Jordan Şatrof ile Kiril Dranfgofun serbest bırakılmasını emretmiştir. Bu suretle bütün Makedonyalı me'b'uslar şimdi serbest bırakılmış olmaktadır.

ŞEHİR HABERLERİ

Sanayiciler dün toplandılar

Muamele vergisinin gümrüklerde alınması, makine kuvveti üzerinde bir fark gözetilmemesi için maliye vekâletine başvurulacak

Dünkü toplanımdan bir intiba

Sanayi Birliği dün, fevkalâde bir toplantı yaparak, muamele vergisi şeklinin tadili hakkında Maliye Bakanlığına yapılacak müracaatın esaslarını tesbit etmiştir.

Bir buçuk saat süren bu toplantıda bir çok fikirler serdedilmiş ve bu arada; bazı fabrikatörlerin, 5 beygir kuvvetindeki fabrikalardan muamele vergisi alınmadığını nazarı itibara alarak, meselâ 15 beygir kuvvetindeki fabrikalarını beşer beygirlik üç kısıma ayırarak vergiden kurtulma yolu bulmakta oldukları da mevzuu bahsedilmiştir.

Bu vaziyetin gerek devlet bütçesi

ni, gerekse bir çok sanayi erbabını zardide ettiği nazarı dikkate alınmış ve bunun da önüne geçilmesi lüzumlu görülmüştür.

Neticede mevadî iptidaiyesini hariçten temin eden sanayi erbabından alınacak muamele vergisinin gümrüklerde alınması ve beygir kuvvetleri arasında bir fark gözetilmemesi için Maliye Vekâletine müracaata karar verilmiştir.

Azaların yapacakları diğer dileklerde bir hafta zarfında tahriri olarak birlik heyeti idaresine bildirecek ve bunlardan şayanı ehemmiyet görülenler de bakanlığa gönderilecektir.

Hüseyin pehlivan Soruyor:

“Merzuka öldü mü, ölmedi mi?”

Hüseyin pehlivan tarafından vurulan Merzukanın sıhhi vaziyeti dün itibaren ufak bir salâh göstermeğe başlamıştır. Düne kadar baygın ve hissiz vaziyette yatan Merzuka kendisine gelmiş, işaretle yiyecek istemiş, ağzından biraz süt dökülmek suretiyle kendisine, vurulduğu dakikadanberi ilk defa tabii gıda verilmiştir.

Merzukanın anlama derecesini ölçen doktorlar kendisine «dilini göster!» demişlerdir. Merzuka bunu anlamış, ağzını açıp dilini göstermek için bir hayli gayret sarfetmiştir. Merzukanın bu hali ve işaretle yemek isteği aklının tamamıyla yerinde olduğunu göstermektedir.

Beyninin çok yakınında bulunan kurşunun hastanın şuuruna halel vermeyeceği anlaşılmıştır. Böyle olmakla beraber Merzukanın yaşayacağına hâlâ ihtimal verilmemektedir.

Kendisini tedavi eden doktor «eğer tıbbi bir mucize olmazsa Merzuka behemehâl ölüme mahkûmdur, biz şimdiye kadar yaşadığına hayretteyiz.» demiştir.

Hüseyin pehlivan iyileşmektedir. Kendisine ameliyat yapıldığı için söz söylemesine müsaade edilmemektedir. Evvelki akşam Hüseyin hasta bakıcı hemşireye Merzukanın ölüp ölmediğini sormuştur.

Hemşire pehlivanın bu sualine:

— Hiç haberim yok, bilmiyorum diye cevap vermiştir.

Hüseyin pehlivan hiç bir şey yutamadığı için kendisine sun'î gıdalar verilmekte ve kuvvet verici şiringalar yapılmaktadır.

Trende doğum

Tedavi edilmek üzere Adanadan İstanbula gelmekte olan Osman kızı Ayşe tren Haydarpaşa istasyonuna geldiği sırada ölü bir çocuk doğurmuştur. Ayşe ilk tedavisi yapılmak üzere Zeynep Kâmil hastanesine kaldırılmıştır.

Hakkımız Yok Mu?

Haksız cezalar

Okuyucularımızdan Lângada Değirmen sokağında oturan Nazmi Ruhi yazdığı bir mektupta diyor ki:

«Bizim semtte bir fırın vardır. Bu fırında on iki kişi çalışır. Bunlar Anadolu'dan gelen temiz ve saf delikanlılardır. Aşağı yukarı boğaz tokluğuna çalışırlar. Haftada dört lira alırlar. Bununla hem kendileri yer içer, hem de köylerindeki ailelerine yardım ederler.

Fakat bu fırın ayda bir kaç defa kapanır ve her kapanışında fırının Rum sahibi nargilesini alarak bir kenara çekilir, ceza müddetini istirahatle geçirir. Halbuki işçiler işsiz kalır, yevmiyeleri kesilir ve ceza müddetince perişan olurlar. Suçta işçinin günahı yoktur. Fakat cezada en büyük hisse ona ayrıyor. Siz buna ne dersiniz?»

Okuyucumuz haklıdır. Bu delikanlılardan her birinin vasatı olarak üçer nüfuslu ailesi bulursa tam 36 insanın yiyeceği, sırf fırın sahibinin hilesi yüzünden kesiliyor ve cezanın imtidadınca bu 36 kişi ekmeksiz kalıyor. Bunların kabahati ne? Fırın sahibinin suçunu bunlara da yüklemek doğru mudur? Belediye bu cezayı verirken işçiler gözönünde bulundursun ve yalnız suç işleyeni cezalandıracak bir şekil bulunsun diyoruz.

Hakkımız Yok Mu?

İki kişi belediyeden davacı

Bostancıdan aldıkları etlerin müsaderesinden şikâyet ediyorlar

Kadıköyünde Moda caddesinde 258 numaralı hanede oturan Muharrem ve Osman Bostancıya giderek elliser kilo et almışlar, Kadıköyüne dönerken Bostancı köprüsü önünde belediye memurları tarafından etleri müsadere edilmiştir.

Muharrem ve Osman Üsküdar müddeimumiliğine bir istida ile müracaat ederek haklarında yapılan muamelenin gayri kanunî olduğunu iddia etmişler, takibat yapılmasını istemişlerdir.

Üsküdar müddeimumiliği Kadıköy kaymakamlığına yazdığı tezkere de belediye memurlarının yaptıkları muamelenin gayri kanunî olduğunu bildirmiş, haklarında kanunî takibata başlanılmasını istemiştir. Müddeimumiliğin bu tezkeresine henüz cevap gelmemiştir.

Polonya ve Danimarkaya yapılan ihracat

Ekonomi Bakanlığı alâkadarlara bir tebliğat yaparak, Polonya ve Danimarkaya yapılacak ihracat mukabilinde, Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki kararnamenin tatbik edileceğini bu memleketlere yapılan ihracat mukabilinde diğer memleketlerden ithalât yapılamayacağını bildirmiştir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceli nöbetçi eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Ziya Nuri). Alemdarda: (Abdülkadir). Bakırköyünde: (Merkez). Beyazıtta: (Sitki). Eminönünde: (Hüsni Haydar). Fenerde: (Emilya di). Karagümrükte: (Arif). Küçükpazarda: (Hikmet Cemil). Samatyada: (Rıdvan). Şehremininde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Halil).

Beyoğlu cihetindekiler: Galatada: (İsmet). Hasköyde: (Yeni Türkiye). Kasımpaşada: (Turan). Sarıyerde: (Osman). Şişlide: (Halk). Taksimde: (Taksim, Beyoğlu).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükdada: (Merkez). Heybelide: (Yusuf). Kadıköyde Modada: (Modada). (Altıyolda: (Merkez). Üsküdar da Ahmediyede: (Ahmediye).

Ebussuut caddesinde dün feci bir inhidam oldu

Yüklü bir araba sürücüsü ve hayvanlarıyla beraber anka altında kaldı, hayvanlar öldü, arabacı da ölüm halinde

Çöken duvar ve altında ölen beygirler

Çöken duvarın anka ve anka ile hasara uğrayan bir otomobil

Dün sabah saat 10,30 da Ebussuut caddesinin Salkım Söğüt cihetinde feci bir inhidam olmuş, bir araba sürücüsü ve hayvanları ile beraber büyük bir duvarın anka altında kalmıştı.

Yıkılan yer Defterdarlık binasının Ebussuut caddesindeki büyük ve yüksek duvardır.

Sabahleyin saat 10,30 da Sirkeci'de Vezir iskelesine kayıtlı sürücü Ahmedin idaresindeki 2479 numaralı iki beygirli araba bu caddeden geçerken duvar birdenbire yıkılmış, araba yıklan taş ve toprakların altında kalmıştır.

Inhidam büyük bir gürültü ile olmuş, duvarın dibinde bulunan ağaç da karşıdaki evlerden birinin üzerine devrilmiştir. Boğucu toz bulutu biraz sınırlı sınırlı halk yıkıntıya koşmuş ve her şeyden evvel anka altında kalan biçare arabacıyı kurtarmaya çalışmışlardır. Bir müddet sonra arabacı ölüm hlinde anka altında çıkarılmış, vücudu hırdaş vaziyette Tıbbi adli otomobili vasıtasıyla Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Beygirler den birinin kaburga kemiklerinin kırıldığı, pestil gibi ezilip derhal öldüğü, diğerinin sağ taraftaki ön ve arka ayaklarının dört yerinden kırıldığı görülmüş, hayvandan hayır kalmadığı için fazla ıstrap çekmemesi için bu da sonradan öldürülmüştür.

Duvarın yıkılması sebebi tetkik edilmiş ve bunun Defterdarlık arsasında yeni yapılan bir binanın yerinden çıkarılan ve duvar dibine yığılan toprakların ağırlığından ileri geldiği anlaşılmıştır. Nafia Vekâleti bu arsada bir evrak mahzeni inşa ettirmektedir. Bu inşaat yerinden çıkarılan duvarın dibine yığılmıştır ve duvara yaslanmıştır. Duvar da eski bir duvar olduğu için bu siklete tahammül edememiş, yıkılmıştır. İnşaatla nezaret edenler Nafia mühendislerinden Sabri

ile İsmaildir.

İnşaat yapılırken usulen belediyeden bir ruhsatiye alınması lâzım olduğu halde bu ruhsatiyenin de alınmadığı anlaşılmıştır.

Nafia mühendisi Sabri bu hâdisenin duvarın dibine yığılan topraklardan ileri gelmediği kanaatinde. Sabrin ifadesine nazaran kazadan belediye mes'uldür. Çünkü İstanbuldaki mevcut eski duvarların hepsi tamamen çürüktür. Eğer belediye bunları tamir ettirmese bugün iki hayvanın hayatına mal olan bu kazanın yarın öbür gün beş on vatandaşın başını yiyeceğini söylemektedir.

Alâkadarlar tahkikata devam etmektedirler. Enkaz etfaie müfrezesi tarafından tamamen kaldırılmış, altında başka kimsenin bulunmadığı görülmüştür. Hastaneye kaldırılan arabacı Ahmedin sıhhi vaziyeti düzelmemektedir.

Emirgânda bir delinin hırsızlık teşebbüsü

Evvelki akşam Emirgânda tuhaf bir hırsız kovalama ve yakalama vak'ası olmuştur. Emirgânda Reşitpaşa mahallesinde İsmail isminde biri vardır. Bir akıl hastası olan bu adam evvelki akşam mahallesinde bir evin bahçe duvarını aşarken sokaktan geçen Recep Reşat adlı bir bahriyeli tarafından görülmüş, yakalanmak istenmiştir. Fakat deli İsmail derhal kaçmaya başlamış, bir mezarlığa sığınmış, fakat peşi bırakılmamış, yakalanmıştır. İsmail deli olduğu için tedavi altına alınacaktır.

HALK OPERETİ

Beyoğlu Fransız Tiyatrosunda Halk Opereti Bu akşam 20,45 te Zozo Dalmasla FLORYA Senenin son opereti

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Şehir Tiyatrosunda Bu akşam saat 20 de TOSUN Türkçeye çeviren S Moray Komedi 3 perde

NEFİS MUSIKI

ve güzel film meraklıları

ŞİK SINEMASINA

koşmaktadırlar. Bu hafta

PERGYNT

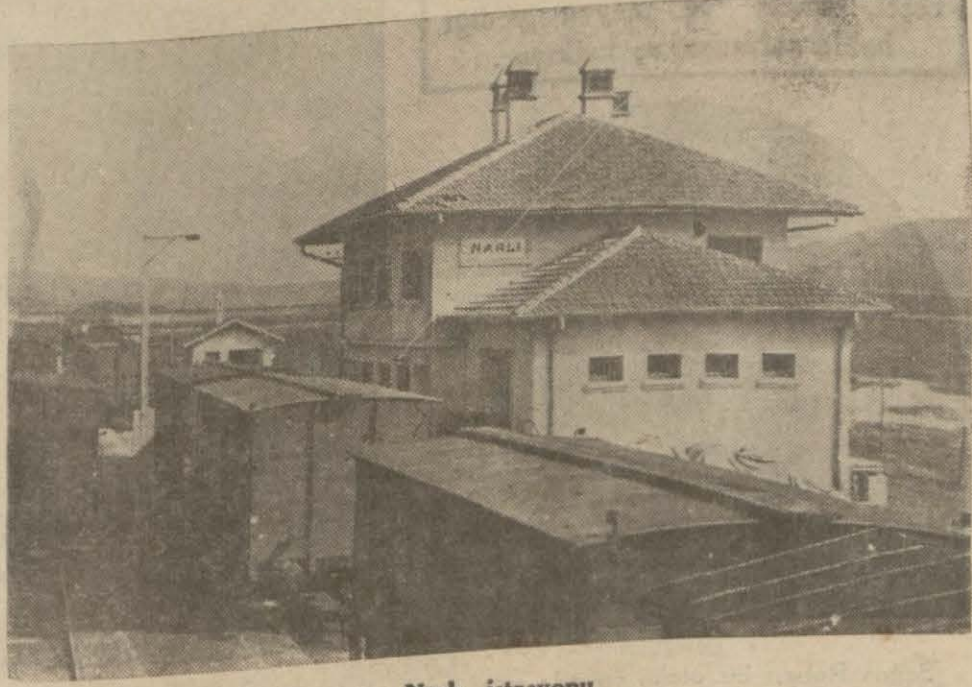
meşhur Şaheser gösteriliyor.

Dühullye 20 kuruş.

MEMLEKET HABERLERİ

Narlı, Malatya Hattında En İşlek İstasyondur

Narlıdan Antebe Bir Tren Hattı Uzatılması Mevzu bahis Olmaktadır. Bu Takdirde Antep İktisadiyatı İnkişaf Edecektir

Narlı istasyonu

Gazi Antep (Özel) — Narlı, Gazi Antebe kırk beş kilometre mesafede güzel bir istasyondur. Vilâyet ve mülhakatının bütün ihracat ve ithalâtı bu istasyondan yapıldığı için çok işlektir. Yevmiye beş altı vagon ve en az yirmi beş yolcu muamelesi vardır.

Pek işlek bir istasyon olmasına rağmen Narlı çok bakımsızdır. İstasyonda bir köy kahvesinden başka barınacak yer yoktur. Otel ve lokanta olması yüzünden yolcular büyük müşkülât karşısında kalmakta ve ne geçeyi geçirecek bir yer ve ne de yiyecek yemek bulamamaktadırlar.

Narlıda her şeyden evvel bir büfe ve otele ihtiyaç vardır.

İstasyonda rampa ve bekçi teşkilâtı da yoktur. Bu sebeple tahmil ve tahliye işlerinde güçlükler olmaktadır. Antebinde yılda bin beş yüz tonluk ticarî muamelesi vardır. Ve bu muamele yalnız Narlı istasyonu vasıtasile yapılmaktadır.

Burada yapılacak bir otel ve büfe istasyonu şenlendirmekle kalmıyacak, aynı zamanda istasyonun hem iktisadî vaziyeti, hem de büyümesi noktasından hayırlı olacaktır.

Narlıdan Antebe bir hat uzatılması da mevzu bahisdir. Bu takdirde Antep iktisadiyatında büyük bir inkişaf husule gelecek, Narlı da lâyık olduğu ehemmiyete kavuşacaktır.

Daha Kütükler Yeşermeden Yeni Yıl Üzüm Mahsulü Satılıyor

Almanyadan Alivre Satış Fıatları Soruldu

İzmir, 9 (Son Postu) — Yeni yıl üzüm mahsulü daha kütükler üzerinde görünmeden alivre satışlar başlamıştır. Hamburgta büyük bir firma, İzmirin büyük iş yapan bir müessesesinden alivre satış fiyatları istemiş ve 400 küçük kasa üzüm üzerine ilk anlaşma hasıl olmuştur.

Alivre fiyatları şimdilik tamamen gizli tutulmaktadır. Diğer ihracat firmaları, Berlindeki komisyoncularına alivre fiyatlarını öğrenmeleri için talimat vermiştir. İlk alivre fiyatları, bütün yılın alivre fiyatlarına esas olacağı için çok ehemmiyetlidir.

On beş, yirmi gün sonra Liverpool ve Londrada da İzmir çekirdekli mahsulü üzerine alivre satışlarına başlan-

mış olacak, incir alivraları bunu takip edecektir. Yeni Türk - Alman ticaret anlaşması yapıldıktan sonra hakikî fiyatlar çıkacaktır.

İzmirli tüccarlar şimdilik satış hususunda çekingen davranmaktadırlar. 936 mahsul yılı çekirdeksiz üzüm rekoltesi hakkında henüz bir malûmat yoktur. Rekolte tahminleri ancak bir buçuk ay sonra ortaya sürülebilecektir.

İzmir, (Son Posta) — İzmir ticaret odası, Ekonomi Bakanlığından aldığı talimata uyarak tütün ve üzüm mahsulü ambalajları hakkında bir rapor hazırlamıştır. Bakanlık bu rapor üzerine bu iki mahsulün ambalaj sistemleri hakkında kararını verecektir.

Hakâri Maarif Müdürlüğü

Muş (Özel) — İlk tedrisat müfettişi Siret İstemi Hakâri maarif müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Yozgatta Yol Faaliyeti Başlıyor

Yozgat (Özel) — Mayıstan itibaren vilâyet yollarının yapılmasına başlanacaktır. Yollarda her yıl yalnız mükellef amele çalıştırılmakta idi. Bu yıl ücretli amelede çalışacaktır. Nafia dairesi yolların yapılması için 3 yıllık bir mesai programı hazırlamıştır. Bu program umumî meclisçe kabul edilmiş, tatbik edilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu yıl mevcut silindir makinelerine iki silindir daha ilâve edilecek, Yerköy-Yozgat yolu müteahhide ihale edilecektir.

Yozgatta ekin vaziyeti iyidir, ziraat müdürlüğü yoncaların ıslâhı için her çiftçiye üçer kilo yonca tohumu dağıtmıştır. Soğuk ağaçları kavurduğu için bu yıl kayısı mahsulü az olacaktır.

Tokat Mekteplerinde Faydalı Teşekkürler

Tokat (Özel) — Halkevinde 15 günde bir meslekî konferanslar verilmektedir. Muallimler arasında bir yardım sandığı, bir de istihlak kooperatifi kurulmuştur. Ayrıca dört mektepte himaye cemiyetleri teşkil edilmiştir. Her mektepte her gün 30 - 40 çocuğa öğle yemeği verilmektedir.

Köy okulları köylerde Halkevlerinin gördüğü işleri gören bir müessese haline gelmiştir. Köy hocaları okutukları köy çocuklarından başka bunların ana ve babaları ile de meşgul olmakta, sık sık müsamereler ve konferanslar tertip edilerek köylüler mektep çatısı altında toplanmaktadırlar.

Somada Pehlivan Güreşleri

Soma (Özel) — Burada parti tarafından büyük bir pehlivan müsabakası tertip edilmiş, başa 60, baş altına 30 lira mükâfat verilmiştir. Başa güreşenlerden Tekirdağlı Hüseyin ile Afyonlu Süleyman berabere kalmışlardır. Başaltına güreşenlerden Mandıralı Ahmet pehlivan Sındırgılı Şerifi yenmiştir.

Diğer güreşlerde Abdüsselâm Işık köylü Ömeri yenmiş Yamalı Hüseyin Somalı Halil ile berabere kalmıştır.

Bergamada Ölçü Ve Tartı Ayar İşleri

Bergama (Özel) — Burada ölçü ve tartıların ayarlanması işi gayet iyi tanzim edilmiştir. Bergamadaki ölçü ve ayarlar müfettişliğinde Bergamadan 700 esnafın ölçü ve tartı âleti muayene edilecektir. Sonra da yineburada Yeni Foça, Menemen ve Dikili kazalarında ayar işleri kontrol edilecektir.

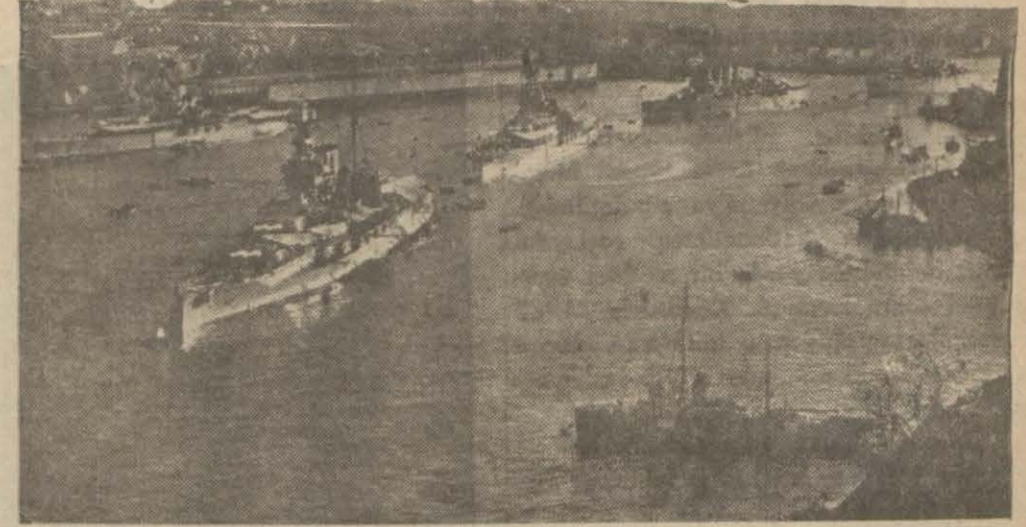
Antep Su Projesi Vekâletlere Verildi

Gaziantep (Özel) — Şehrin su projesini yapan Pont Tampson şirketinden belediyeye gelen bir mektupta projenin incelenmek ve onaylanmak üzere Sağlık ve Bayındırlık Bakanlıklarına sunulduğu bildirilmektedir.

İtalyan - İngiliz ihtilâfının neticeleri

Akdeniz İngilterenin gözünden düşüyor!

İngilizler artık burasını şark ile garp arasında biricik muvasala yolu saymıyor, üssü bahrilerini garbî Afrikaya nakle hazırlanıyorlar

İngilterenin akdeniz filosu Maltada

İngiltere hükümetini en çok meşgul eden meselelerden biri, Hind Okyanusunda ve Çin sularındaki İmparatorluk parçaları korumak için tedbir almaktır.

Eskiden Akdeniz İmparatorluk parçaları arasındaki muvasalanın en belli başlı istinatgâhi idi. Akdeniz bu bakımdan değerini muhafaza ediyor. Fakat geçen sene içinde geçirilen tecrübeler bu muvasalanın kesilebileceğini göstermektedir. Bu yüzden Akdeniz artık eskisi gibi zarurî bir bağ sayılmıyor. İngiltere İmparatorluğu burasını şark ile garp arasında biricik muvasala hattı tanımak istememektedir. Yani İngiliz plânına göre İngiltere deniz kuvvetlerini Atlas Okyanusunda toplıyacak ve bu suretle denizler üzerindeki hâkimiyetini korumağa imkân bulacaktır. Akdeniz artık Maltadan değil, Akdenizin dışından, yani Cebelütank ile Adenden kontrol edilebilir. Onun için önümüzdeki yıllar içinde İngiliz üssü bahrileri garbî Afrikaya intikal edecektir.

Tarihte şimdiye kadar bir ordunun deniz yolile hareket ederek bir deniz kuvvetine hücum ettiği görülmemiştir. Tayya-recilik buna imkân verdi. Bu sayede sürü sürü bombardıman tayaraları yola çıkarak gemilerle karşılaşılıyor ve bunları bombardıman ediyor. İngiliz donanmasının Atlas Okyanusuna çekilmesinin sebebi budur. Akdenizin ehemmiyetini kaybederek Hind Okyanusunun yerini alması da bu yüzden.

İngiliz noktaî nazarına göre Hind Okyanusunda deniz kuvveti sayılacak başka bir kuvvet bulunmadığı gibi tayyarecilikte ileri giden bir kuvvet de yoktur. Burada deniz hareketlerine müsait binlerce kilometrelik mesafeler uzanıyor. Sonra her taraf İngiliz tükelleriyle çevrilidir. Atlas Okyanusunun Hind Okyanusu ile muvasalası kesilemez. Cenubî Afrika Simonstovnu daha başka yerleri mükemmel bir deniz üssü teşkil etmektedir. Aden, icabında, Bahriahmerin bir ağzını kapıyabilir. Sonra Basra körfezini, Hürmüz boğazını kapamak ta İngilterenin elindedir. Mauntius adası, Hind yolunda mühim bir deniz üssüdür. Seylân adası da aynı mahiyeti haizdir. Madagaskarda bulunan Fransa istisna edilirse bu taraflarda başka hiç bir devlet yoktur.

Fransızlarsa, İngilizlerle beraberdirler. İngilterenin, Almanyaya şarkî Afrikada, Tangnikada, arazi vermek istememesinin sebebi budur. Almanyaya buralarda arazi vermek Hind Okyanusunda bir rakip çıkarmak demektir.

İngilterenin Hind Okyanusunda hâkimiyetini temin eden bir âmil, Singapur

tahkimatıdır. İngiltere, burasını, esas olarak uzun bir tahkimat silsilesi yapacaktır.

Hong Kong, İngiltere için Uzak Şarkta bir ileri üstü, Singapur buna nisbetle merkezi bir vaziyette idi. Halbuki Hong Kongda Malta gibi kıymetini kaybetmiştir. Çünkü o da düşman tayaralarına ve tahtelbahirlerine çok yakındır. Jaonlar Formoz ile Çin arasındaki boğaza hâkim bulunuyor ve buradaki nüfus mntakalarını genişletiyorlar.

Bu bakımdan Hong Kong Japon kuvvetlerine yakındır. İngiltere bu mevkiin kıymetini kaybettiğini göz önünde bulundurarak Singapur başka mevkilerle takviye etmek istiyor ve bunun için en münasip yerleri seçiyor. Kamran adasının münasip mevki olduğunu söylemekte dirlir. Fakat Kamran boğazı Filipin adaları Fransız Hindi Çinisi arasındadır. Fransanın buralarını tahkim edip etmeyeceği Japonyada büyük bir ehemmiyetle takip olunmaktadır.

Muhakkak olan bir şey İngiltere imparatorluğunun müdafaa sistemini değiştirdiği ve yepyeni bir vaziyet aldığıdır.

Hâdiseler Karşısında

Siyaset gibi

Vapurda karşıma oturdular, ikisi de orta yaşlıydılar. İkisi de temiz pâk giyinmişlerdi. Konuştuklarını duyuyordum; biri soruyordu:

- Mısırdan ne haber?
- Fena değil; bilhassa bugünlerde gürültü patırdı da kesildi.
- İtalya nasıl?
- Son zamanlarda biraz karıştı.
- İİİİİİİİİİ!
- Ya Ruslar?
- Onlar kadar kuvvetli yok.
- Kıbrıs ne âlemde?
- Vaziyetini beğenmedim. Orada da bir karışıklık var..
- Almanya?
- Muntazam çalışıyor.. Bu gidişle bütün Avrupayı bastıracak.
- Fransayı ben zayıf biliyordum..
- Böyle söyleyenler çok fakat hiç te zayıf değil!
- Avusturyada pek bir şey yok..
- Yalnız Viyanada var, o da biraz zayıf ses çıkarıyor.
- Arnavutluk ta araya karıştı mı allahaşkına..
- Söylediler ama yalan, ben hiç duymadım.

Günün siyasetinden bahsediyorlardı, ben de fikrimi söylemek istedim:

— Affedersiniz baylar, dedim, bugünkü Avrupa siyaseti sizin söylediğiniz gibi...

Sözümü kestiler:

— Siyaset mi, dediniz, biz siyasete dair bir şey söylemedik.

— Deminden beri, Almanyadan, Avusturyadan, Fransadan bahsediyorsunuz..

— Evet ama onların siyasi vaziyetlerinden bahsetmiyoruz, sadece radyo istasyonlarını anlatıyoruz.

İMSET

Bir Yankestici Arkadaşını Öldürdü

Gaziantep (Özel) — Belediye hânî civarında yankestici Ali oğlu Dede ile arkadaşı Sıtkı oğlu Mustafa ve yankestici Eşekçi Ömer arasında bir kavga olmuş, Ömer Mustafaya bir tokat atmış, Dede de tabanca ile Ömeri karından yaralamıştır. Hastaneye kaldırılan yaralı dokuz saat sonra ölmüş, katil ve arkadaşı yakalanmıştır.

Antebin Plânı

Gaziantep (Özel) — Şehrimizin imar plânını deruhte eden mimar Yansen yakında gelerek şehir plânlarından bir kısmı ile şehitler parkı plânını beraber getirecektir.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Hasan Beyciğim, Malünya ben ...

... Coğrafyada biraz cabilimdir,

... Gazetede Kanarya adalarından bahsedildiğini duyudum.. Bu, neresidir?

Hasan Bey — Ben de iyice bilmiyorum amma, hızlı yağmur yağıp ta Eminönü civarı göle döndüğü günler, Yenica-mideki kuşçular tarafında bir yer olmalı!

Afrikanın bir adasında halkın peygamber tanıdığı Parisli doktor

Doktor Bougrat para için adam öldürmek suçundan Güyana sürülmüş, oradan kaçarak adaya yerleşmişti. Şimdi dünyanın sayılı zenginlerinden oldu

Paris - Soir gazetesinden:

«Afrikanın Griego adasında bulunan doktor Bougrat'ı ziyaret etmek istedim. Doktor müebbeden hıdematı şakkede çalışılmak üzere Fransa hükümeti tarafından Güyana'ya gönderilmişti. Bir veznedarı katletmekten suçlu. Menfi bulunduğu yerde bir müddet oturduktan sonra kaçmıştı. Kendisiyle 1927 senesinde tanışmıştık, o tarihlerde, davası ağır ceza mahkemesinde rü'yet ediliyordu.

Bougrat halkın nazarında, para ve menfaat için her fenalığı yapabilecek tyette bir adamdı.

Hâdise şöyle cereyan etmişti:

Doktor Bougrat'ın Rumebe isminde bir askerlik arkadaşı vardı.

Bir gün zehirlenerek öldüğü işaa edildi, doktorun evinde araştırmalar yapılmca Rumebenin bir kaç hafta evvel öldüğü anlaşıldı. Doktor, katlettiği arkadaşını haftalarca saklamıştı. Mesele bu kadarla kalsaydı belki mesele kolay halledilirdi. Fakat Rumebe'nin üzerinde bulunan on beş bin frank da çalınmış ve paralar doktorun üzerinde çıkmıştı.

Halk doktordan müthiş bir caniden bahseder gibi konuşuyordu. İddialara göre iğneler ve kimyevi maddelerle öldürdüğü insanların paralarını alıyor, kendi keşfettiği ilaçlarla insanları ebediyen uyutuyordu.

Bu kanaat 1927 senesinde halk arasında o kadar yer tuttu ki, ehli-vukufun maktulün, zehirle öldürülmemiş olduğuna dair rapor vermesine rağmen doktor müebbet küreğe mahkûm edildi. O sırada müdafasını dinlediğim doktor şöyle söylüyordu:

— Ehli-vukuf raporundan da anlaşılacağı vechile Rumebe kendi eceliyle ölmüştür. Ben o öldükten sonra parasını aldım. Ve hâdiseyi meydana çıkarmaktan korktum. Katil değil, hırsızım.

Fakat bu sözler o zaman jürinin üzerinde müessir olamamıştı.

Ondan sonra doktoru Güyana sevk edilirken bir kere daha gördüm. Saçları dibinden kesilmiş, üzerine mahkûmlara mahsus elbise giydirilmişti. İsim yerine sol kolunda bir numara asılı duruyordu....

Aradan uzun seneler geçti Margarita adalarına çıktığım zaman bir yerlice:

Doktor Bougrat köşkünde

— Doktor Bougrat, Filibustier, de mi oturuyor diye sordum.

—... Doktor mu? O bizim peygamberimiz... diye cevap verdi.

Doktor müthiş zengin olmuş. Bin bir gece masallarındaki kâşanelere benzer bir yerde oturuyor.

Beni çok iyi karşıladı. Ve başından geçenleri anlattı:

— Beni burada çok seviyorlar. Otomobilim ile yola çıktığım zaman köylüler ve yerli ahali yolumu bekleyerek, otomobilime hediyeler atıyorlar.

Güyanda beni mesleğime uygun bir vazifeyle tanzif ettiler hastanede çalışıyorum, tayınım olan şarabı hergün satıyorum. Bu suretle biriktirdiğim para ile derhal bir takım elbise aldım. Biraz sonra da Güyandan Meksikaya kadar olan sahilin haritasını tedarik ettim. Denizcilikten anladım. Nihayet 30 Ağustos 1928 akşamı birisi kulağıma eğildi:

— Beraber kaçmağa sözleştiğiniz arka-

Türk kadını ve ecnebler

Eski Nafia Nazırı Betzeriyanın bir makalesi

İttihatçılar devrinde nafia nazırlığı yapan ve hâlen Romanya âyan meclisi azasından bulunan Betzeriya her fırsatta memleketimiz lehinde yazılar yazmaktadır. Betzeriya Türkiyede yeniden 30 bayanın hâkimlik kadrosuna alınması üzerine (terakki yolunda) başlığı altında yazdığı makalede Türkiyede değişen içtimai hayatta kadın aleyhtarları olanlara gösterilen en canlı bir misal olduğunu söyledikten sonra Türkiyeye aid 20 sene evvelki hatıralarını şöyle anlatmaktadır:

O zamanlar nazik çiçekler gibi ancak göl gelerde yaşayan Türk kadınlarından bahsetmek pek abes sayılırdı. Dostunuzun refikasının hatırını sormak ta terbiyesizlik addedilirdi. Bütün bu istisnai vaziyetleri kuvvetli bir rüzgâr süpürüp götürmüştür. Bu günkü cumhuriyet devrinde 1, 2, 3 numaralı kadınlar mevzuubahs değildir. Her medeni milletlerde olduğu gibi yalnız bir tane vardır.

Bugün Türk kadınları vazifede olduğu gibi hakda da erkeklerle müsavi derecededir.

Kamâl Atatürk'ün bilgisi ve kuvvetli azim ve idaresi altında medeniyet yolunda yürüyen Türkler büyük bir cesaret göstererek, kendilerinden bir kaç asır evvel içtimai ve irsi yolda ilerleyen ve liberal müesseselerle iftihar eden milletleri geride bırakmaktadır.

daşlar, Maroni çalılıklarında sizi bekliyorlar dedi.

Onlar bir sandal tedarik etmişlerdi. Derhal nehre indik ve yola çıktık... Gündüzleri sahile çıkıyor, ormanların içinde yatıyor, yolumuza gece devam ediyorduk.

Yemeğimiz azdı. Yarı aç, yar tok işi idare ediyorduk. Nihayet denizi bulduk. Yola çıktığımız üçüncü gününden itibaren on gün karayı göremedik, büyük fırtınalarla çarpıştık. Ormanlardan beraber aldığımız ufak bir maymunu keserek yemeğe mecbur olduk.

Fırtına (Fransızların mezarı) denilen bir yere bizi sürükledi. Yanaşıp çıkmağa mecbur olduk ve karşımızda bizi tevkif etmek üzere bulunan bir İngiliz polisini gördük. Kendisini rüşvetle ikna edemeyince bir arkadaş onun canına kıymağa mecbur oldu. Ve yine tersyüzü denizlere açıldık. Yolculuğumuzun yirminci günü fırtına bizi acayip bir yere attı. Yanaşıp ve çıktık. Arkadaşlarımızdan ikisi yabancıydı, sırtımızda güneşten açılan yaralar kanyordu. Açlık dermanımızı kesmişti. Hele susuzluk bizi yakıp kavuruyordu.

İlerden bir kayak gördük. Yanımıza sokulunca Venezuelaya gittiğini öğrendik. Artık kurtulacaktık.

Biraz sonra nehrin sağında ve solunda evler gözüktü yerliler bize ekmek ve balık verdiler. Ben derhal bir desti su içtim. Evet kurtulmuştu. Sigara bulduk. Yemek yedik ve büyük bir ateş yakarak derhal uykuya vardık. 20 günlük yorgunluğu çıkaracaktık. Fakat talih yaver olmadı. Ertesi günü orada da tevkif edildik. Arkadaşlarımızın bazıları kaçtılar ben her şeyi kadere bağlayıp tevkifhanede encamımı bekliyordum. Bir aralık müdürün ülserden mütevellid ağrıları duyduğunu ve öksürdüğünü gördüm kendisini tedavi ettim. Bir müddet sonra karısı öldürücü bir hastalığa tutuldu onu da eyi ettim. Bu hâdise üzerine memlekete bir doktor geldiği delâllarla ilân edildi. Civardaki bütün hastalar geldiler ve yalnız ilk gün 800 frank para kazandım. Bu muvaffakiyetim oradaki mütebbipleri kızdırıştı aleyhimde bulundular. Sihirbazlık ediyor, töhmetiyle tekrar yakalandık. Ve hudut harici edilmekliğime karar verildi. Fakat halk beni koyuvermek istemediği için isyan ettiler, ve ben de affedildim. Aradan on beş gün geçmeden bulunduğum yerde veba baş gösterdi. Ben bütün kuvvetimle çalışmağa başladım, bir günde 800 hasta muayene ediyordum, sıhhi tedbirler alıyordum, Nihayet o müthiş âfetin de önünü alabildim.

O tarihten beri beni buralarda çok seviyorlar, âdeta tapıyorlar. Evlendim üç çocuğum oldu. Fevkalâde zenginim.

Doktor sözünün burasında içini çekti:

—«Haksız yere bu hayatı sürüyorum dedi. Yaptığım suç kırk kere ödedim. Bu ıstırapta artık tahammülüm kalmadı. Vatan başka şey... Fransaya temiz bir vatandaş sıfatıyla dönmek istiyorum. Sürünmeğe fakat Fransada ölmeğe razıyım.»

Dünyanın en uzun boylu adamı Amerikada

Bugün 252 santim boyunda, her sene 7,5 santim büyüyor, 21 yaşında 270 santimi geçecek

Ailesi Robert Valdonu doyurmak için çok müşkülât çekiyor, sabah kahve altısı olarak 12 yumurta, 12 dilim yağlı ekmek, bir kayak tabağı peynir, bir kayak tabağı reçel, sövüş ve meyva yediği halde sofradan aç kalkıyor.

Sağda Robert bir otelin önünde orta boylu kapıcı ile beraber, solda Robert ve annesi kahvaltı masası başında

Bugünkü insanlar arasında en uzun boylu adam Amerikada İllinois ülkesinde yaşayan Robert Valdodur. Bu adamın boyu bugün 252 buçuk santimdir. Doktorlar 270 santimi geçeceğini tahmin etmektedirler.

Dünyanın bu en uzun boylu delikanlısı, çok yemek yediği için iâşesi, ana ve babasını bir hayli düşündürmektedir. Çünkü her öğünde önüne dört beş kişinin yiyeceği kadar yemek koymak lâzım gelmektedir.

Meselâ Robertin bir sabah kahvaltısı şudur:

12 yumurta, 12 dilim tereyağlı ekmek, bir kayak tabağı dolusu reçel, beş bardak çay veya kahve, bir kayak tabağı dolusu peynir, sövüş, meyva ve saire.

Fakat bütün bunları bir hamlede yiyen Robert sofradan gene karnı aç kalkmaktadır.

Robertin bir lokantada yemek yemesi, aile için bir faciadır. Çünkü Roberte her yemekten dört porsiyon sipariş edilmekte ve bütün müşteriler yemeklerini bırakıp Roberti seyre koyulmaktadırlar.

Robertin ayrı bir derdi daha vardır: Sandalyelerin ve masaların alçaklığı. Roberti rahatsız etmekte ve zavallı adam ayaklarını uzatıp oturmaktan başka bir çare bulamamaktadır. Bu uzanan bacaklara çarpanların sayısı da az değildir.

Roberte ayakkabı yaptırmak ta pek mühim bir iştir. Her ayakkabı onun ayağına uymadığı gibi, âlelâde ayakkabı derisi ve kösesi de ona dayanmamaktadır.

Bir ayakkabı fabrikası kendine rekâm yapmak için Robertin ayakkabılarını bedava yapmağa karar vermiştir. Fakat bu ayakkabıların her çifti müesseseye 200 dolara malolmaktadır.

Sonra Robertin kullanacağı diş fırçalarını, saç fırçalarını da ısmarlamak lâzım gelmiştir. Çünkü bunların hazırları ellerine küçük gelmektedir.

Robertin en çok zahmet çektiği işlerden biri otomobile binmektir. Robert otomobile bindiği zaman o kadar büzülmeğe mecbur oluyor ki her kilometre başında otomobilden fırlayıp uzanmağa, gerinmeğe mecbur oluyor. Ve bunu yaptığı zaman büyük, küçük herkes işini gücünü bırakıp kendisini seyre dalıyor.

Robert günün birinde zengin olursa her şeyden evvel kendine göre bir otomobil yaptıracağını söylemektedir.

Robert için trenlerde seyahat etmek, otelde yatmak ta rahatsızlıktır. Çünkü kompartımanlar ve yataklar ona dar gelmektedir.

Üç yıl önce ev mefruşatı yapan bir müessese Robertin rahat yatmak hu-

susunda çektiği müşkülâtı gözönüne getirerek ona göre bir yatak yapmağa karar vermiş, yapmış, herkes ni hayet bu çocuğuna kendine göre bir yatak bulduğuna hükmetmişti. Fakat bir sene geçmeden Robertin boyu uzamış, bu yatakta bile bacaklarını kıvrarak yatmağa mecbur olmuştur. Nihayet geçen sene Robertin ana ve babası kendisine yeni bir yatak yaptırmak imkânını bulmuşlardır. Bütün aile onun biraz daha büyümesinden endişe etmektedir.

Şimdiden merak edilen bir şey var. Robertin kiminle evleneceği, ve alacağı kadının onu nasıl idare edeceğidir.

Robert, avukat olmak üzere çalışmaktadır. Onun hâkimler karşısında alacağı vaziyet her halde çok heybetli olacaktır.

Robertin ana ve babasının, iki kardeşi ile iki hemşiresinin hiç bir fevkalâdeliği yoktur. Bu aile içinde dev cüsseli olan yalnız Roberttir. Bu çocuğuna beyninin kaidesinde bulunan ve herkes gibi onun da büyümesine hâkim olan gudde bir ceviz büyüklüğünde dir. Robert daha beş yaşında iken orta boylu bir adam kadar irileşmişti. Hali hazırda her yıl 7,5 santim uzamaktadır. Robertin 21 yaşına kadar büyümeğe devam edeceği umulmaktadır.

240 santim uzunluğunda olan avukat Jak Earle, Amerikanın en boylu adamı sayılıyordu. Robert 21 yaşına vardığı zaman onu kat kat geçecektir.

Robertin 35 yaşına varıncıya kadar büyüyeceği farzedilirse o zaman 370 santim uzunluğunda olacaktır.

Böyle dev gibi adamlar ekseriyetle kafasız olurlar. Halbuki Robert öyle değildir. Alton lisesinden mükâfatlar kazanarak çıkmış bulunuyor. Şimdide üniversiteye devam etmektedir.

Bakalım bu çocuk hayatta neler geçirecek!

TAKVİM

NISAN

Rumî sene 1352	10	Arabî sene 1355
Kasım 155	Resmî sene 1936	Mart 28

CUMA

SABAH		Muharrem		İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.		
10	48	18		9	08		
5	29			3	47		
Öğle		İkindi		Akşam		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	5 33	9 13	12 —	1 35			
Z.	12 15	15 56	18 42	20 17			

GÖNÜL İŞLERİ

Sevgiye Bağlanmak İstemiyen Genç

«20 yaşındayım. hayatımda ilk defa olarak bir genci sevdim. O da beni çılgın gibi seviyor. Bir müddet sık sık buluşuyoruz. Sonra birdenbire ortadan kayboluyor. Bu müddet zarfında ne kendi görünüyör, ne de bir mektupla beni arıyor. Bir gün bakıyorsunuz yine gelmiştir. Eski sevgisi artmıştır. Fakat arada sırada böyle kayboluşuna mana veremiyorum. Kendisine sordum, birşey söylemiyor. Ben bu gençle evlenmek niyetindeyim. Fakat onun bu hali beni düşündürüyor. Bana sırrını vermeyen, zaman zaman beni aramağa lüzum görmeyecek kadar uzaklaşan bu adamın sevgisine inanılabilir mi?

Huriye

Bu erkek, bence iki his arasında mücadele ile meşguldür. Sizi seviyor. Fakat bu bağın istiklâlini elinden alacağından korkuyor. O vakit sizi unutmak ümidile uzaklaşmaya çalışıyor. Bir gün beş gün nihayet tahammül edemiyor, tekrar size dönüyor. Bu genci tamamen bağlamak sizin elinizdedir. Biraz zekânızı, biraz kadınlığınızı kullanınız. Onu evlenmeğe kadar götürebilirsiniz.

★

« Ben biraz hercai bir adamım. Bir

kadın beni tatmin etmiyor, bir kızı ancak bir kaç ay sevebiliyorum. Sonra gönlüm bir başkasına kaçıyor. Nihayet daldan dala atlıya atlıya bu defa kapana tutuldum. Şimdi bir kızı deli gibi seviyorum. Aylardan beri gözümde başkasının görüldüğü yok. Hattâ arada sırada evlenmek bile aklımdan geçiyor. Fakat eski hastalığım nükseder diye kokuyorum. O vakit ben mi betbaht olurum, şimdi sevdiğim kızı mi betbaht ederim bilmiyorum. Siz ne dersiniz?

Mahmut

Yaşımızı söylemediğimiz için size kat'i bir şey söyleyemem. Eğer otuzu geçmişseniz artık kalbiniz yorulmuş demektir. Şimdiden sonra bir kadına sadık kalabilirsiniz. Fakat daha gençseniz bugünkü duygularınıza aldanmayınız. Bir müddet sonra yine doyar, ve kendinize başka bir gönül eğlencesi ararsınız.

★

«Üç senelik evliyim. Kocamla çok sevişiyoruz. Mes'ut ve bahtıyarız. Yalnız çocuğumuz yok.. Kocam kazancının bir kısmını arttırıp işini ilerletmek istiyor, ben anne olmak istiyorum. O bir kaç sene daha sabretmemizde ısrar ediyor. Hangimiz haklıyız?

Cemile

Şimdilik kocanız hakkı görünüyor. Anne olmak sizin hakkınız. Fakat evin masrafına yeni bir yük ilâve etmek için zamanını beklemek daha doğru olur.

Teyze

— En kuvvetli şair, romancı ve hikâyecimiz kim? —

Ercümen Ekrem'in cevabı

“ Benim ruhumu en çok okşayan şair Yahya Kemaldir. Fakat sırasına göre Mehmet Akifi, Orhan Seyfiyi, Rıza Tevfiki, Nazım Hikmeti de aynı heyecanla okurum. ”

Ercümen Ekrem:

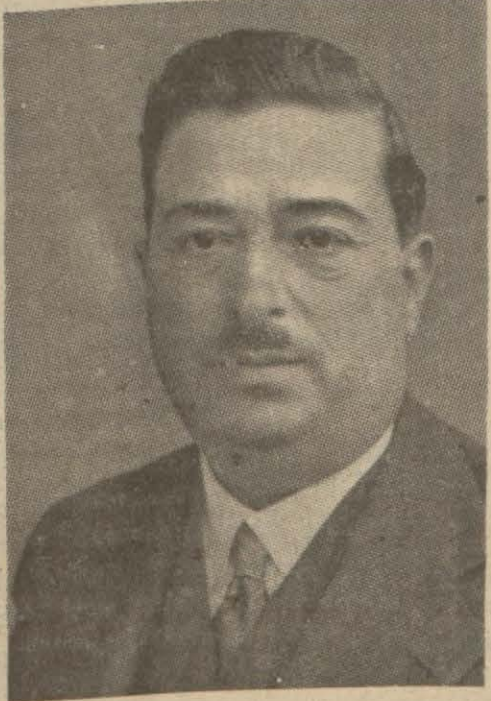
— Meşrutiyet neden bir mebdeler oluyor? dedi. 1908 den sonra doğup ta yetişmeğe vakit bulmuş kim var? Bu günkü belli başlı muharrirlerin çoğu o tarihten önce de birer şahsiyet idiler. Onun için sualinizdeki («meşrutiyetten sonra gelmiş») tabirini nazarı dikkate almıyarak cevap vereceğim.

En kuvvetli şair.. Bunu ne itibarla soruyorsunuz? Bir şairin hissi kuvvetli, nazmı zayıf.. Nazmı kuvvetli, duygusu basit olabilir. Bazı şiirlerin mukayyet kafiyeleri sizi cezbeder. Bazılarının inceliğine, bazıların da şiddetine hayran olursunuz. Bu muhtelif hususiyetleri nazarı dikkate almayıp ta lâalettayın bir tek şair için en kuvvetlisi budur, demek biraz güçtür. Maamafih, benim ruhumu en çok okşayan Yahya Kemaldir. Ve onun da en beğendiğim şiiri «Rindlerin ölümü»dür.

Fakat sırasına göre Mehmet Akifi, Orhan Seyfiyi, Rıza Tevfiki, Nazım Hikmeti de aynı heyecanla, aynı zevkle okur ve hiç birini ötekine tercih edemem.

— Romancılarımızın en kuvvetlisi ?

— Bu da öyle. Sualinizin karşısında, kendimi en meşhur bir lokantada öğle vakti yemek listesini tetkik eden aç bir adama benzetiyorum. Şu anda aynı tereddüt içerisindeyim. Kâğıtta baribunna yiyeceğim amma, hindi dolması da fena değil.. Ya, zeytinyağı taze enginar? Birini ötekine nasıl tercih, nasıl feda edeyim? Hepsi, hemen hemen aynı nefasette. Reşat Nurinin

Ercümen Ekrem

Çalı Kuşu şüphesiz bir şaheser. Fakat Mahmut Yesarinin Su sinekleri, Peyaminin bir Tereddüdün romanı, Halide Edibin Kalp ağrısı. Falihin romanı bütün bunlar da benim aynı derecede beğendiğim, sevdiğim, tekrar tekrar okuduğum şeylerdir. Hayır, mümkün değil, birini ötekine tercih edemeyeceğim!

— Hikâyeciler?

— Meşrutiyetten sonra, Ömer Seyfeddinle Refik Halidi geçen, hattâ onlara irişen kimse olmadı. Şimdi, Sabahaddin Ali yetişiyor. Bilmem hikâyelerini okuyur musunuz? Her itibarla çok kuvvetli bir hikâyeci olarak, yarın edebiyat tarihinde yer tutmağa namzet bir genç.

Şükûfe Nihal'in cevabı

Şükûfe Nihal:

— Bence, diyor, en kuvvetli romanı Halide Ediptir. Ve onun en kuvvetli romanı «Son eser» dir.

— Hikâyeci?

— Reşat Nuri!

— Ya şair?

— Faruk Nafiz. Onun en kuvvetli bulduğum şiiri de Han duvarlarıdır.

— Faruk Nafizin Yahya Kemalden üstün bulduğunuz tarafı nedir?

Şükûfe Nihal - çarşıdan çok lâzım bir şeyi almadan dönmüş - gibi elini alınca vurdu, ve:

— Sahi, bakın, dedi, Yahya Kemal unuttum!

Sonra Yahya Kemal Benmişim gibi teselli verdi:

— Neyse... Aldırmayın.

Oldu bir kere...

N. S.

Şükûfe Nihal

Kadıköyün yeni hava gazı fabrikası

fabrikanın uzaktan görünüşü

Kadıköy Hava Gazı Şirketinin Kurbağahdere'de yeniden vücuda getirdiği fabrikanın inşası bitmiştir.

Şirketin başmühendisi Mösyö Vilain'in nezareti altında yapılan tesisat da bugünlerde tamamlanarak, ayın on altısında fabrikanın küşat resmi yapılacaktır.

Yeni fabrika, Anadolu yakasının bütün gaz ihtiyacını temin edecek surette yapılmış ve eskiden günde 10 - 12 bin metre mik'ab gaz istihsal edilirken yeni tesisat sayesinde bu miktar günde 20 bin metre mik'aba çıkarılmıştır.

Büyük Türk Mimarı Sinan İçin dün yapılan İhtifal

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Mezarın bulunduğu saha, Süleymaniye avlusu, müftülük binasının önü binlerce üniversite, yüksek mektep talebeleri, diğer mektepliler ve halk ile dolmuştur.

İhtifalden evvel saat 15 de lise ve orta mekteplerle, güzel san'atlar akademisi, yüksek mühendis, fen ve sanayi mekteplerinden gelen talebelerle halka mimar Abdullah Ziya tarafın dan Süleymaniye camiinde Sinanın hayat ve eserleri hakkında izahat verilmiştir.

Saat tam 16 da mezarı başında toplanılmış ve hep bir ağızdan istiklâl marşı söylenerek merasime başlanmıştır.

Bundan sonra Güzel San'atlar akademisi mimarî şubesinden Orhan, Yüksek mühendis mektebinden SaSadık Taşkömür, Millî Türk Talebe Birliğinden A. Karasan, belediye imar müdürü Ziya birer söyleyle büyük Türk mimarının hayatından, şahsiyetinden eşsiz eserlerinden uzun uzadıya bahsetmişler, hatırasını hürmet ve saygı ile selâmlamışlardır.

Belediye, İstanbul Halkevi, Evkaf direktörlüğü, Güzel San'atlar akademisi, Yüksek Mühendis Mektebi, Millî Türk Talebe Birliği, Mimarlar Birliği, ve Mühendisler Birliği tarafın dan mezara çelenkler konulmuştur.

İhtifale iştirak eden yurtdışlara mimar Sinan rozetleri dağıtılmıştır.

Gece de saat 21,15 de müzeler mimarı Kemal tarafından radyo da bir konferans verilmiştir.

Bundan başka dün bütün ilk mekteplerde talebeye Sinanın kim olduğu anlatılmıştır.

Mimar Sinanın eserleri

Mimar Sinanın İstanbuldaki başlıca eserleri şunlardır:

İstanbulda Şehzade ve Mihrimah, Üsküdar'da Mihrimah, Süleymaniye, Eyüpte Zal Mahmut Paşa, Yemiste Rüstem Paşa, Sultanahmette Sokullu, Beşiktaşta Kaptanı Derya Atik Sinan Paşa, Fındıklı'da Molla Çelebi, Topkapıda Ahmet Paşa, Silivri kapıda Hadım İbrahim Paşa, Üsküdar'da Şemsi Paşa, Kanlıca'da İskender Paşa Kasımpaşa'da Kaptanı Derya Büyük Pi-yale Paşa, Tophanede Kaptanı Derya Kılıç Ali Paşa, Üsküdar'da Toptaşında Atik Valde, Fatihte Hadım Mesih Paşa, Fatihte Boyalı Nişançı Mehmet Paşa camileri.

Trakyadaki eserleri de; Babaeskide Cedit Ali Paşa, Lüleburgazda Sokullu Mehmet Paşa, Tekirdağ'da Rüstem Paşa, Edirne'de Defterdar Tevhit, Şeyhi Çelebi, Selimiye, Çatalca'da Ferhat Paşa camileri.

Anadoludakiler; Gebzede Çoban Mustafa Paşa, İzmitte Pertev Paşa, Manisada Muradiye, Ankarada Cenabi Ahmet Paşa, İspartada Firdevs Paşa ve Bürhaneddin Paşa, Kayseride Kurşunlu, Erzurumda Lâla Mustafa Paşa camileridir.

Sinin bunlardan başka 81 camii, 50 mescidi, 55 medresesi, 26 türbesi, 14 imareti, 3 darüşşifası, 8 köprüsü, 16 kervansarayı, 33 sarayı, 6 mahzeni, 32 hamamı, bir çok yolları, su kemerleri, Darulkuraları, ve sairesi vardır.

Bütün eserlerinin sayısı 400 ü mütecevizdir. Büyük mimar Macaristandan Şama, Erzurumdan Cezayire kadar bütün memleket dışında ve içindeki beldelerde bir çok şaheserler yaratmıştır.

Ankarada

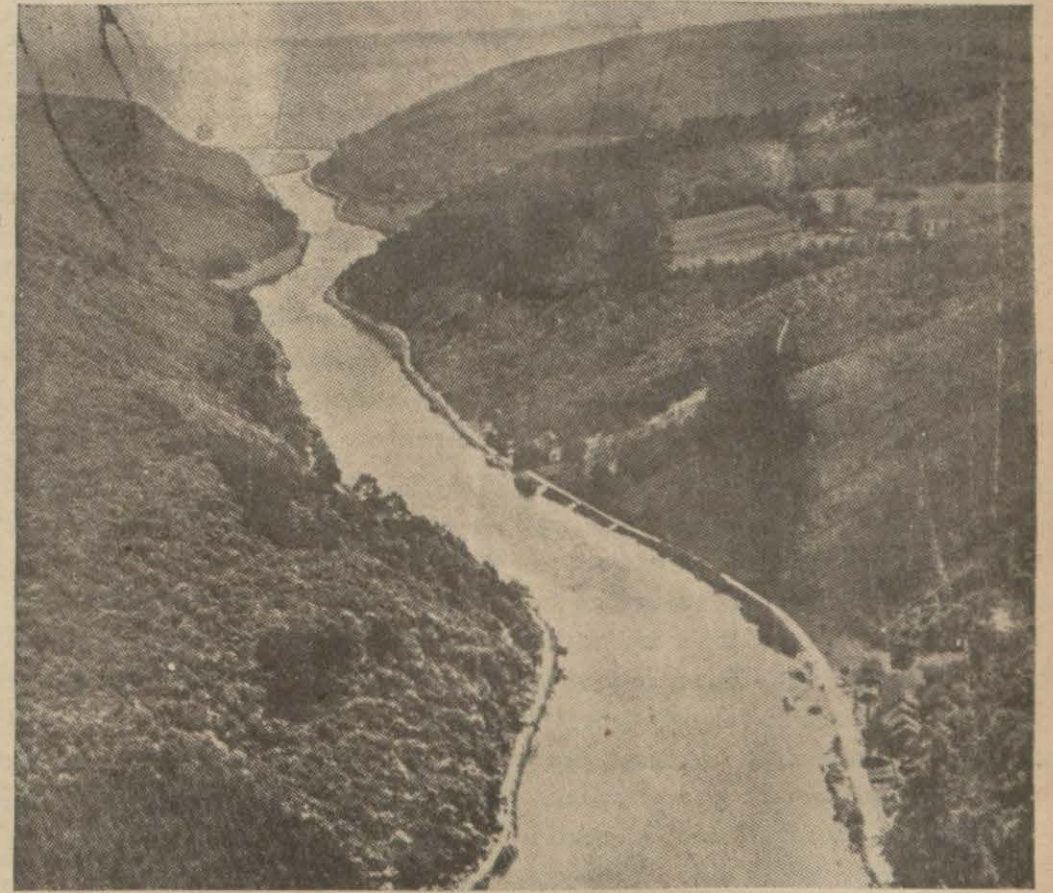
Ankara, 9 (Hususi) — Büyük mimar Sinan günü, bugün Halkevinde kutlandı. Hayatı anlatıldı. Projeksiyonla konferanslar verildi.

Tekirdağ'da

Tekirdağ: 9. (A.A.) — Bugün Tekirdağ'da mimar Sinan için coşkun bir ihtifal yapılmıştır.

Almanlar, insanları odunla beslemenin yolunu buldular!

Odundan sikletinin üçte ikisi nispetinde şeker çıkarılıyor, ünlü ve pamuklu mensucat bile yapmak mümkün!

Almanların icabında bütün ihtiyaçlarını karşılayacağı anlaşılan ormanlarından bir görünüş

Almanyanın harp veya başka bir zaruret karşılığı takdirde kendi yağıyla kavrulması için alacağı tedbirlerin mahiyeti profesör Frerdik Bergius tarafından son günlerde izah olundu.

Doktor Bergius Nobel mükâfatını kazanmış, kömürden petrol çıkarma usulünü keşfetmiş, büyük bir fen adamıdır. İngiltere bu usulle, zaruret hasıl oldukça tayyarelerine lâzım olan petrolü kömürden istihsal etmeyi öğrenmiştir.

Almanya ise Doktor Bergius usulü ile her yıl 220,000,000 ton sun'î petrol istihsal etmektedir.

Son günlerde Bergius Londrada toplanan beynelmil Kerestecilik kongresine iştirak etmiş ve bu münasebetle Londra gazetelerinin birine bütün insanî ihtiyaçları karşılamak için alınan en yeni tedbirleri anlatmıştır:

Doktor diyor ki:

«Yirmi seneden beri odunun kimyevî hassaları üzerinde çalışıyorum ve odunun lüzumsuz parçalarından insanların da, hayvanların da yiyecek beslenecekleri gıda maddeleri istihsaline muvaffak oldum.

Bu usulün tatbiki ile icabında odun ile beslenmek ve ormanlardan beşerî ihtiyaçların hepsini tatmin etmek mümkün olacaktır.

Odunların en fena cinsinden hayvanları besleyip semizletecek gıdalar çıkarmak mümkündür.

Bir kere ham odundan her şeyden evvel şeker çıkarılır. Bir odun parçasından ağırlığının üçte ikisi derecesinde şeker çıkarmak mümkündür. Bunun bir kilosu, bir kilo arpa unundan alınacak gıdaya teka-bül eder.

Odun şekerini işleyerek, şeker kamışı şekerinden daha kolay hazmedilecek glikoz şekeri istihsal etmek mümkündür. Bundan başka yine bu şekerden alkol, protein ve mühimmat imalinde büyük bir ehemmiyeti haiz olan gleserin istihsalı mümkündür.

Bu şekerin bir eksigi varsa yağdır. Fa-

kat hayvanı tahta şekeri ile besleyerek bunu da bol bol istihsal etmek mümkündür.

Odunun üçte ikisi nisbetinde şeker verdiğini söylemiştik. Fakat geriden kalan üçte biri de atılacak değildir. Bundan da istifade etmek ve linit kömürüne çevirmek mümkündür. Bu kömürden gaz istihsal edilir. »

Doktor Bergius'in bu beyanati derin hayretle karşılanmış ve bundan Almanyanın bir daha abluka edilirse ihtiyaçlarını daha rahat temin edeceği anlaşılmıştır.

Fakat Almanlar ormanları yalnız bu şekilde istismarla kalmıyor, bundan başka odundan yünl ve pamuklu mensucat yapmak yollarını keşfetmiş bulunuyorlar.

Almanlar son günlerde sun'î lâstik yapmanın yolunu da buldular. Fakat sun'î lâstik tabii lâstikten daha çok pahalıya mal olduğu için bu keşiften şimdilik istifade edilmemektedir.

Profesör Bergius bundan sonra yeni demir, bakır, kurşun, nikel, teneke gibi Almanya'da bulunmayan veya az bulunan madenleri bol bol bulmanın çaresini aramaktadır.

Bu gidişle bunları istihsal için yeni kaynaklar keşfedileceğine de inanılıyor.

İhtiyatsız kadın

Balatta Karabaş mahallesinde Bereket sokağında oturan 22 yaşında Nuriye evvelki akşam babası ve dostu ile birlikte rakı içerken, gramofon da çalınan bir türküden aşka gelmiş, eliyle cama vurmuş, cam parçaları Nuriyenin bilek damarlarını kesmiş - tir. Nuriye baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

İspanyadan limon alacağız

Vekiller Heyetinin bir kararıyla, İspanyaya 700 bin kiloluk bir limon kontenjanı verilmiştir.

Hayatta Gördüklerimiz

Mahkeme koridorlarında

Çok zengin, fakat aynı zamanda çok hasis bir adammış. Bununla beraber güzel ve şık bir kadını evlenmiş. Zengin olduğu için kadın kabul etmiş. Fakat bir şartla: Erkek sürdüğü bu bohem hayatını bırakacak...

Eyi giyinecek, eyi yaşayacak, yani paranın yaşamak için sarfedileceğini öğrenecek.

Razı olmuş, evlenmişler. Erkek şartı tatbika başlamış. Fakat düşünmüş; yeni esvaplarını her gün giyerse, çabuk eskিয়েcek. Eskileri giyerse, karısı istemiyor. Ne yapсын? Çaresini bulmuş.

Sabahları temiz giyinip çıkıyor,

caddenin başındaki bir tuhafiyeye mağazasında soyunuyor, akşama kadar eski esvaplarıyla rahat ve sakin işini yapıyor; akşama gelirken yine dükkânda giyiniyor, temiz ve şık olarak evine geliyormuş. Vaziyet bir müddet böyle devam edip gitmiş. Nihayet karısı duymuş ve ayrılmak için dava açmış.

Dava henüz neticelenmemiş. Ben kendisini mahkeme koridorunda gördüm, yanındakine dert yanıyordu:

— Onun dediğini yapıyorum, be yah! Sabah akşam yeni elbise giyiyorum. Daha ne istiyor?

Muazzes Faik

AK DENİZ KİMİN?

Tarihî tefrika „ No.11 YAZAN: KADIRCAN Kefli

Magosa Kalesinin Üstüne Teslim Bayrağı Çekilmiştir

Kirininin getirdiği askerlerle birlikte Magosadaki Venedik kuvvetleri 9600 kişiye varmıştı. Türk ordusu 80,000 kişilikti.

★
— 6 —

Haklı Bir Dilek

Magosa çok kuvvetli bir kale idi. Yalçın ve kalın duvarları, kuleleri ve bunların etrafında derin hendekleri vardı. Mazgal ve kulelerden Türk ordusuna çevrilmiş olan 760 top durmadan gülle yağdırıyordu.

Bragadino Türk ordusunun inancını sarsmak için de elden geleni esirgemiyordu. Yakalanan Türk yaralı ve esirlerinin önce kulak ve bunların kestiriyor, sonra denize sokup çıkartıyor, toprak ve taş taşıttırıyor, hükümet konağının önündeki bir direk dibinde dayak attırıyor, tırnaklarını söktürmek, derisini yüzmek gibi işkenceler yaptırıyor. Daha sonra bunları kale mazgallarından sarkıtıyor, Türk ordusuna böylelikle korku salmak istiyordu.

Halbuki bunlar gerek Türk ordusunu ve gerek onun başkumandanını bir kat daha kızdırmaktan başka bir fayda vermiyordu. (1)

Bu sırada İstanbulda büyük bir çalışma vardı. Haliçte ve Tophane'de gece gündüz çekiç ve testere sesleri duyuluyor, binlerle işçi Kıbrıs taki ordunun ve oraya gidecek donanmanın eksiklerini hazırlıyordu.

İkinci Selim ile Sokullu Mehmet Paşa giriştikleri bu işi iyi bir neticeye bağlamak için hiç bir şeyi esirgemiyorlardı. Eksikleri tamamlanmış olan yirmi kadırgayı Kocaali beyi Kaya Beyin kumandasına verdi. Sakız adasına gönderdi. Şuluk Mehmet ile Ağriboz beyine de Sakıza gelerek kaptan Ali Paşayı beklemeleri için emir yolladı. 1571 senesi martının ilk haftasında derya kaptanı Ali Paşa da kırk kadırga ile Adalar denizine çıktı. Şluk Mehmet ile Ağriboz beyinin gemilerinde salgın hastalık çıktığından sakıza gelememişlerdi. Ali Paşa Kaya Beyin kuvvetleriyle birlikte nisanın on beşinde Kıbrıs'a vardı. Karaya asker, top, erzak ve cephaneye çıkardı. Nisanın yirmi üçünde vezir Pertev Paşanın kumandasında 144 parçadan ibaret bir donanma, mayısın yirmi üçünde de Barbarosun oğlu Hasan Paşa ile tersane kâhyası Mustafa Bey kumandasındaki başka bir filo İstanbuldan ayrıldı. Pertev Paşa Venedik donanmasının Kıbrıs'a gelmesine engel olmak için Rodos sularında kaldı.

Lâla Mustafa Paşa mayısın dördüncü gününde askeri yeniden metrislere soktu, toplar ateşe başladı. Kalenin etrafında koyu bir barut dumanı dalgalanıyor, güller yağdıyordu. Şimdi düşman mazgallarından bir parçanın uçtuğu bir kaç askerin yuvarlandığı görülüyor; biraz sonra da Türk siperlerine düşen güllerle ortalığı altüst ediyor, toz toprak ve barut dumanları arasında insan parçaları uçuyordu.

Lâla Mustafa Paşa mayısın dördüncü gününde askeri yeniden metrislere soktu, toplar ateşe başladı. Kalenin etrafında koyu bir barut dumanı dalgalanıyor, güller yağdıyordu. Şimdi düşman mazgallarından bir parçanın uçtuğu bir kaç askerin yuvarlandığı görülüyor; biraz sonra da Türk siperlerine düşen güllerle ortalığı altüst ediyor, toz toprak ve barut dumanları arasında insan parçaları uçuyordu.

Lâla Mustafa Paşa mayısın dördüncü gününde askeri yeniden metrislere soktu, toplar ateşe başladı. Kalenin etrafında koyu bir barut dumanı dalgalanıyor, güller yağdıyordu. Şimdi düşman mazgallarından bir parçanın uçtuğu bir kaç askerin yuvarlandığı görülüyor; biraz sonra da Türk siperlerine düşen güllerle ortalığı altüst ediyor, toz toprak ve barut dumanları arasında insan parçaları uçuyordu.

Lâla Mustafa Paşa mayısın dördüncü gününde askeri yeniden metrislere soktu, toplar ateşe başladı. Kalenin etrafında koyu bir barut dumanı dalgalanıyor, güller yağdıyordu. Şimdi düşman mazgallarından bir parçanın uçtuğu bir kaç askerin yuvarlandığı görülüyor; biraz sonra da Türk siperlerine düşen güllerle ortalığı altüst ediyor, toz toprak ve barut dumanları arasında insan parçaları uçuyordu.

Lâla Mustafa Paşa mayısın dördüncü gününde askeri yeniden metrislere soktu, toplar ateşe başladı. Kalenin etrafında koyu bir barut dumanı dalgalanıyor, güller yağdıyordu. Şimdi düşman mazgallarından bir parçanın uçtuğu bir kaç askerin yuvarlandığı görülüyor; biraz sonra da Türk siperlerine düşen güllerle ortalığı altüst ediyor, toz toprak ve barut dumanları arasında insan parçaları uçuyordu.

na doğru tüneller açılıyor, içerisine barut dolduruluyordu. Haziranın yirminci günü bu lâğumlardan deniz tarafında olana ateş verildi, sabahın ilk ışıklarıyla beraber korkunç bir patlayış oldu ve ortalığı sarstı. Aynı zamanda Türk ordusunun hücum nâraları duyuldu. Kale duvarlarının zedelenmiş olan yerine doğru yalın kılıç saldıran askerlerle düşman arasında yaman bir boğuşma başladı. Bu sırada Rodos beyi arap Ahmedin kumandasındaki kırk kadırga da kaleyi sıkı bir top ateşine tutmuştu. Her iki taraf ta sıkı dövüşülse de Türkler sonunda geri çekildiler.

Haziranın yirmi dokuzuncu günü başka bir lâğım patlatılarak hücum edildi. Fakat bundan da bir fayda çıkmadı.

Lâla Mustafa Paşanın canı sıkılıyor, fakat zafere kavuşmak için çalışmaktan bir an yılmıyordu.

Artık lâğım patlatmaktan vazgeçti. Askerin toprak sürerek kaleye sokulmasını emretti, bu harp usulü iyi neticeler veriyordu. Türkler gülle, ok, kurşun yağmuru altında durmadan ilerliyor, Venedik tabyalarına sokuluyordu. Cenup kapısı önünde yarım ay şeklinde bir tabya vardı. 14 temmuzda bu tabya üzerine ve içinde boğaz boğaza başlayan bir harpten sonra Venedikliler geri çekildiler. Türk bayrağı bir kaç zaman için bu tabyanın üstünde dalgalandı. Fakat birdenbire yerler sarsıldı. Korkunç bir patlayışla beraber tabya ve tabyaya giren üç bin kadar Türk askeri havaya uçtu. Bunların aralarında Malatya, Kars ve Antep beyleri de vardı.

Bütün hücumlar kırılıyordu, fakat Türk ordusile başkumandanın azmi kırılmıyordu. Yirmi temmuzda yapılan başka bir hücumda gene bir tabyaya girildi. Hattâ buradaki toplardan sekiz tanesini alarak ordugâha getirdiler. Lâkin Venedikliler çok sıkı bir hücum yaparak tabyayı yeniden ele geçirdiler.

Bununla beraber kalenin daha çok dayanacak kuvveti kalmamıştı. Bütün erzak ve ilaç tükenmişti. Kalede ne kadar eşek, kedi, köpek varsa onları bile yemişlerdi. Temmuz otuzuncu günü Türklerin yaptıkları bir hücumdan sonra artık karşı duramayacaklarını anlamışlardı. Magosa valisi Bragadino, kardeşi Jan Andre Bragadino, topçu kumandanı Lui Martinengo ve Antuvan Kirininin bulunduğu bir meclis kuruldu. Teslim olmağa karar verildi. Ağustosun birinci günü kalenin en büyük kulesine beyaz bayrağın çekildiği görüldü.

Türk ordusu kaleye yüz elli bin gülle atmıştı. Surlar önünde vurulan ve yaralananların sayısı on beş yirmi bindi.

O gün iki Venedik şövalyesi Türk ordugâhına geldi ve Mustafa Paşanın kethüdası ile Yeniçeri kethüdası kaleye gittiler.

Teslim mukavelesi imzalandı: Kaledeki asker, silâh ve eşyalarla birlikte beş top ve üç te at alarak çıkarıldılar. Ahaliden de istiyenler gideceklerdi. Bunları on dört Türk kadırgası Giride kadar götürecekti. Venedikliler kaledeki Türk esirlerini de sağ olarak geri vereceklerdi.

(Arkası var)

Spor

Atletizm heyeti Reisine boykot

Ömer Besime müebbed boykot cezası verildi

Berlin olimpiyatları hakkında fikrini söylediği için umumî merkez tarafından hakında boykot kararı verilen İstanbul Atletizm hey'eti reisi Ömer Besime İstanbul mintakası tarafından tebligat yapılmıştır.

Yapılan tebligata göre Ömer Besim hakkında verilen karar müebbed boykot cezasıdır.

Ceza kesbi kat'iyet ederse Ömer Besim İstanbul Atletizm hey'eti riyasetinden çekilecektir.

Trabzon muhtelit takımı

Trabzon mintakası futbol takımı yirmi kişilik bir kafiye ile üç hafta devam etmek üzere büyük bir turneye çıkacaktır.

Bu turne Gireson, Samsun, Ordu, Amasya, Sivas, Ankara, Eskişehir tarihleriyle İstanbula kadar uzayacaktır.

Seyahat temmuz bidayetinde başlayacaktır. Trabzon muhtelit takımı İstanbulda iki müsabaka yapacaktır.

Bu müsabakaların biri Galatasarayla oynanacaktır.

Üsküdar - Kadıköy maçı

Üsküdar spor ile Kadıköy spor arasında yapılan maç 1 - 8 Üsküdar sporun galibiyetiyle neticelenmiştir. Maçı hakem Kâmil idare etmiştir. Üsküdarlılar çok hâkim bir oyun oynamışlardır.

Demirspor İzmire gidiyor

İzmir, 9 (Son Posta) — Eskişehir mintakası futbol şampiyonu Demirspor takımı 25 nisanında İzmire gelerek iki maç yapacaktır. İlk maç, geçen sene İstanbulda karşılaşan ve Altınordu'nun galebesiyle neticelenen Demirspor - Altınordu maçının revanş mahiyetinde olacaktır. İkinci maçı Altay - Demirspor takımları yapacaktır.

Çukurova atletizm bayramı güzel geçti

Adana (Hususî) — Halkevi tarafından konan bir kupa için bütün Adana ve Mersin klüplerinin iştirak ettiği Atletizm bayramı fevkalâde bir muvaffakiyetle geçti. Her klüp muhtelif spor gruplarını temiz ve yeknasak kıyafetleriyle bu merasime göndermişti. Bandonun refakatinde muntazam bir asker kıtası vakariyle Atatürk heykeline giden atletler heykele birer çelenk koyarak statyoma geldiler. Statta on bin kişi kadar birikmişti. Resmî geçitten sonra müsabakalara başlandı.

Teknik neticeler şunlardır:
100 — Seyhan: Yusuf 11 4/5, 200 — Seyhan: Cahit 25, 400 — Seyhan: Yusuf 55, 800 — A. İdmanyurdu: Hurşid 2,14, 1500 — A. İdmanyurdu Okkaş: 4,40 3000 — Tarsus: 9,49.

Yüksek A. İdmanyurdu: Hasan: 1,63, Ü. Adım — A. İdmanyurdu: Muzaffer: 12,40, Sınk — A. İdmanyurdundan: Talip: 3, Gülle — Seyhan: Nizam: 11 Disk — Seyhan: 30, Balkan bayrak — A. İdmanyurdu: 3,50.

Eskişehirde maç

Eskişehir (Özel) — İdmanyurdu ile Türkücü arasında yapılan maç çok heyecanlı olmuş, İdmanyurdu çok güzel bir oyunla sifra karşı yedi sayı ile maçı kazanmıştır.

İngiltere - Avusturya

İngiltere - Avusturya millî takımları arasındaki beynelmilî futbol maçı 6 mayısta Viyanada oynanacaktır.

Toplantılar, Davetler

Şubeye Davet

1 — Şimdiye kadar askere gitmemiş olanlardan aşağıda doğum ve sınıfları gösterilenler 936 nisanında çağrılacaklar ve askere gönderileceklerdir.

2 — Şubede toplaşma günü ayrıca bildirilecektir.

3 — Bu doğumların şimdiden şubeye müracaatla kayıtlarını yaptırmaları lâzımdır.

Piyadelerden 316 - dan 328 doğumlu dahil.

Müzika — 316 dan 329 doğumlu dahil. Jandarma 316 - 320 doğumlu dahil.

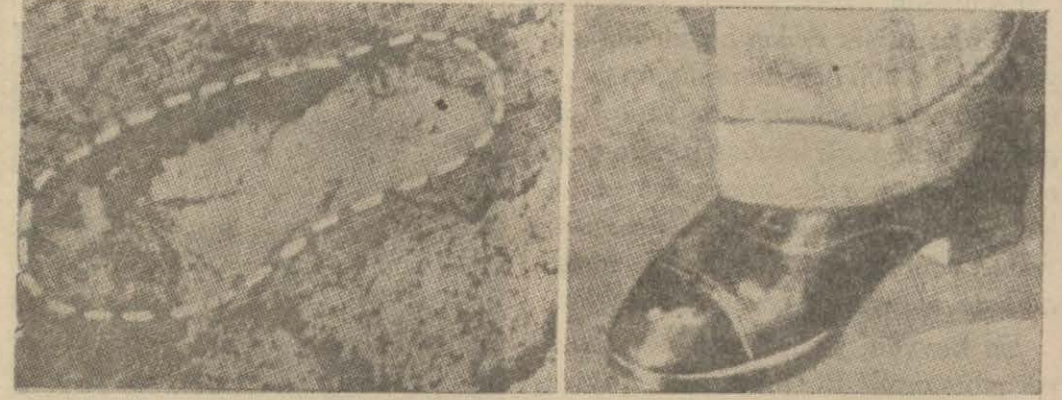
Adaları Güzelleştirme Kongresi

Adaları Güzelleştirme Cemiyetinden: Kongremizin nizamın genel reisimiz başkanlığı altında toplanması lâzım geldiğinden ve Genel Reisimiz Bay Üstündağ henüz Ankaradan dönmemiş olduğundan kongremizin bizzat 19 nisan 1936 tarihine müsadif pazar günü saat 15,30 a talik olduğu ilân olunur.

Hauptman Nasıl Tanındı?

Doktor Condon anlatıyor

Lindberg ile beraber otomobile binerek yola çıktık. Mezarlıkta parayı verecek ve hayduttan çocuğu geri alacaktık

Hauptman'ın ayağı ve vak'a mahallindeki ayak izi

Çocuğun muhtelif pozlarda çıkmış resimlerini iki saat kadar tetkik ettikten sonra saat ikiye doğru kolonel Breckinridge ile beraber evden çıktık ben Bronks'ta bir konferans verecektim. Breckinridge de New York American gazetesine ilânı yazdıracak, ve benim evim bu tahkikat ve işler için üssülhareke olacaktı.

Telefonda ses değişti

Kolonel Breckinridge ile beraber oturmağa başladık. Aradan bir hafta geçtikten sonra bir telefon aldım:

— Sizinle meşgul olduğunuz mesele hakkında görüşmek istiyorum.

— Nereden konuşuyorsunuz?

—

— Siz gazetelere makale yazan doktor Condon musunuz?

— Evet beni...

Bu sefer telefonda caninin sesi değişti. Yanında birisiyle konuşuyor, İtalyanca bazı sözler kulağıma geliyordu.

Haydut sesine bir ton verdi. Ve devam etti:

— Her akşam altıdan sonra evinizden ayrılmayınız.

— Peki.

— İlk mektubumuzu aldınız mı?

— Aldım.

Alman lisanına benziyor

Telefonu kapattı. Hayretler içinde idim. Yanımda duran kolonel atıldı:

— Mektubunu alıp almadığınızı sorduğu zaman dikkat etmediniz mi?

Sualin tarzı Alman lisanına benziyor, İngilizler, cümleyi tersine söylerler.

O gün öyle geçti. Ertesi gün saat altıdanberi bekliyorduk. Saat sekiz buçukta kapı çaldı. Aşağıya inip te kapıyı açtığım zaman karşımda kasketli bir şoför gördüm.

— Profesör Condon siz misiniz? diye sordu.

— Evet, benim.

İkinci mektup

Ve elime bir zarf sıkıştırdı. Üzerindeki yazıyı derhal tanıdım.. Kendisini içeri aldım. Koloneli yanıma çağırdım.

Ve mektubu yırtıp okumağa başladım...

Telefonda konuştuğumuz ve şimdide yazılıyla karşılaştığımız adam şunları yazıyordu:

«Doktor Condon size itimadımız var. Müzakereyi evinizde yapmak istiyorum. Çünkü vaziyeti tehlikeli görüyorum. Talimatıma riayet ediniz, derhal bir taksiye binerek son istasyona Jerome Avenue'ye kadar gidiniz. Oradan yüz adım ileride sol tarafta, boş bir dükkân göreceksiniz.

Parayı da getiriniz

Sizi nerede bulabileceğimizi o dükkânın ortasında bulunan taşın altındaki kâğıtta okuyacaksınız. Yazdığımız gibi hareket ediniz. Üç çeyreğe kadar oraya geliniz ve parayı da beraberinizde getiriniz..

Kolonel Breckinridge hayretle mek-

tubu okuduktan sonra yüzüme melûl melûl baktı. Ve:

— Paramız henüz yok ki nasıl götüreceğiz, dedi?

— Zarar yok ,diye cevap verdim.

Asıl mühim olan mesele, haydutlarla doğrudan doğruya temasa gelebilmeğidir. Kendisine, onunla beraber ve onun zararına bir şeyler yapmadan çalıştığımızı anlatmalıyız.

Yanımda bulunan Al Reich beni tasdik etti:

— Doktora ben refakat ederim, dedi.

Bunun üzerine şoförü isticvaba başladık:

— İsminiz ne?

— Josef Peron.

— Bu mektubu size kim verdi?

— Tanımadığım bir şahıs Knoks meydanında bana işaret verdi. Adresinizi bilip bilmediğimi sordu, etrafına bakındı. Bir elini cebine soktu ve bana bu zarfı verdi. Bir de dolar elime sıkıştırarak yürüdü, gitti.

— Kıyafeti ne biçimdi?

— Sırtında kahve rengi bir perdesü ile başında kahve rengi bir şapka vardı.

— Tekrar görseniz kendisini tanırsınız mı?

— Tabii, acayip hareketleriyle hatâ nazarı dikkatimi celbetti.

Şoförü savdık. Al Reich ile paradesülerimizi giyerek gösterilen adrese doğru yola çıktık.

Mektupta işaret edilen taşın altında bir kâğıt bulduk. Bu kâğıtta Woodlawn mezarlığına gitmekliğimiz yazılıyordu.

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük

Notlarından (*)

Zayıf bünyeli bir hastada Askerliğin ve Disiplinin faydası

Bir çok hekim dolaymış ve bir yığın ilaç kullanmış yirmi beş yaşlarında bir hasta muayene ettim.

Boyu 1,65. Kilosu 45 ti.

Çiğerlerinde ve kalbinde ve umumî bünyede zafiyeti izah edecek belli başlı bir hastalık geçirmemişti. Rontgen ve laboratuvar muayeneleri de bu fikrimi teyit edecek mahiyette...

Boyunun kiloya nazaran farklılığı, iştihasızlığı, uykusuzluğu, çelimsizliği, bir çocuk ruh ve tabiatı askerlik hizmetinde mecburi bir tecile tâbi bulundurmuş...

Eviden dışarı çıkmaz, gezmez, yemez, kimse ile konuşmaz ve sinirli bir tabiat sahibi olan bu gence ben askerlik yapmasını tavsiye ettim. Müracaat etti. Altı ay kuvvetli bir asker disiplini ve açık hava, hareket tesirini gösterdi. Beş kilo kazanmış ve neşeli bir hayata da kavuşmuş oldu.

Aziz karierim: Sınır buhranı geçiren asker hastalarına askerlik vazifesinden pek çok istifade edeceklerini bu vesile ile hatırlatırım.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.